

Kadernota 2026

Inhoudsopgave Kadernota 2026

Inhoudsopgave Kadernota 2026.....	2
1 Bestuurlijke richting en focus	3
2 Leeswijzer	6
3 Effecten en effectindicatoren	6
4 Programma's.....	11
PRG 1 Goed wonen voor iedere doelgroep	12
PRG 2 Iedereen doet mee	17
PRG 3 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit	20
PRG 4 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven.....	24
PRG 5 Goed ontsloten en verweven met de regio.....	29
PRG 6 Bestuur en Burgerzaken	33
Bedrijfsvoering	36
5 Financiële kaders	39
Algemene en specifieke uitgangspunten	39
Tarievenbeleid	41
Autonome ontwikkelingen	43
Actuele stand financiële meerjarenraming, structureel reëel evenwicht en algemene reserve....	47
Bijlagen	50
Maatschappelijke effecten en doelen met bijbehorende definitie.....	50
Maatschappelijke effecten en effectindicatoren met bijbehorende definitie.....	62
Doelen met doelindicatoren	67

1 Bestuurlijke richting en focus

Voor u ligt de laatste kadernota 2026 van het huidige bestuur van de gemeente Weert. In deze kadernota schetsen we de beleidskaders en de ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de (meerjaren-) begroting. Verder leggen wij in de kadernota de financiële kaders voor de begroting 2026 vast.

In maart 2026 kiezen de inwoners van de gemeente Weert een nieuwe gemeenteraad. Deze kadernota 2026 gaat daarom met name over de afronding van de huidige bestuursperiode; de eindspurt. En geeft verder een beleidsarme doorkijk naar de jaren daarna.

Het gemeentebestuur is met de organisatie vol op stoom om resultaten te bereiken uit het coalitieakkoord 2022-2026 'Samen Doen: eerlijk sociaal en ambitieus'. Voor 2026 blijven we vasthouden aan de ingeslagen weg. Het motto van deze kadernota is daarom: koersvast blijven!

Koersvast blijven

In de afgelopen jaren zijn de kaders vastgesteld voor de ontwikkeling van Weert in de komende jaren. Onze ambities en ons toekomstbeeld zoals geschetst in de strategische visie 2030 'Verwonder je in de groene thuishaven Weert' zijn uitgewerkt tot een beheerste groeiambitie. In Weert is gekozen voor een zelfbewust groeipad, dat past bij de karakteristieken van Weert en de omliggende dorpen. Dat groeipad is omschreven als 'groei vanuit eigenheid' en moet hand in hand gaan met het versterken van de welvaart voor iedereen en het zorgen dat we onze basis op orde hebben. Door focus te houden op deze ambities blijven we koersvast op de hoofdlijnen.

Groei vanuit eigenheid

Weert zit in een groeispurt en wordt door de ontwikkelingen in de omgeving dermate beïnvloed, dat het noodzakelijk is om die groeispurt welbewust te faciliteren. Centraal daarbij staat dat Weert dat wil doen vanuit 'eigenheid'. Onder 'eigenheid' verstaan we: passend bij de maat en schaal van Weert en passend bij de sociale-, ruimtelijke- en economische kenmerken van Weert.

Met name de schaa sprong en de ontwikkelingen in de naastgelegen Brainportregio hebben impact op Weert. De positie van Weert als centrumgemeente gaan we met die groei versterken. Vooral voor de woningbouw en de bedrijventerreinen betekent dit een forse aanpassing in de aanpak voor de middellange termijn, die overigens al in gang gezet is met voorgaande begrotingen. Voor enkele gebiedsontwikkelingen ontstaan kansen voor een impuls op de verstedelijking van Weert.

De genoemde 'eigenheid' vraagt om méér dan fysieke aanpassingen, zoals bouw van woningen en extra voorzieningen. De beleving die voor inwoners en bezoekers in Weert geboden wordt (sport, cultuur en zorg) moet ook passend zijn en dus mee ontwikkelen. Goede, onderscheidende evenementen, een bruisend centrum, gerichte citymarketing en culturele voorzieningen ondersteunen daarbij.

Welvaart versterken voor iedereen

Het welzijn en de welvaart van onze inwoners en de aspecten waarin de gemeente het dagelijks leven ondersteunt (wonen, werken, onderwijs en vrije tijd), moet op peil blijven voor álle inwoners en waar nodig verbeteren. We zien dat voorzieningen onder druk staan, doordat er een tekort is aan huisartsen, tandartsen en kinderopvangplekken. We zien ook een toenemende instroom van nieuwe Weertenaren. Ook voor die groepen willen we een warme thuishaven zijn, zodat zij optimaal kunnen meedoen met alles wat Weert te bieden heeft. We willen dat álle Weertenaren zelf ook bijdragen aan de samenleving en aan de brede welvaartsaspecten die Weert te bieden heeft. Ook dat staat onder druk door geopolitieke ontwikkelingen en zorgt ervoor dat we de zelfredzaamheid in de samenleving willen versterken, bijvoorbeeld bij calamiteiten.

Versterken van de herkenbaarheid van Weert en de ambities die we hebben, zowel binnen als buiten de organisatie.

We hebben een heldere positionering, waarin de groeiambitie van Weert wordt herkend. Dit is van belang om partners, inwoners en werknemers aan ons te binden, zodat we onze opgaven gerealiseerd krijgen.

Concreet gaan we werken met een integrale communicatiestrategie. Extern moet dit onze positionering versterken, door inzet van on- en offline communicatie. Denk daarbij ook aan de inzet van citymarketing, public affairs, regionale samenwerking, arbeidsmarktcommunicatie, evenementen etcetera. Daarbij staat de ontwikkeling van -met name digitale- communicatiemiddelen niet stil en moeten deze voldoen aan wet- en regelgeving voor wat betreft digitale veiligheid en toegankelijkheid. Ook vraagt ons pakket aan communicatiemiddelen voortdurend om doorontwikkeling en optimalisatie. Om adequaat met de juiste communicatie te kunnen inspelen op wat er speelt in de Weertse samenleving, is het belangrijk om inzicht te hebben in wat er leeft. Het is belangrijk om te kunnen meten of ingezette communicatie het juiste effect bij doelgroepen bereikt. We zetten extra stappen om dit structureel te kunnen monitoren en meten.

Financieel gezond blijven

Weert heeft een sterke financiële positie met een stevige algemene reserve. Deze biedt ons ruimte om Weert verder te ontwikkelen als woon- en centrumgemeente. De wijze waarop het kabinet met de financiering uit het gemeentefonds omgaat geeft tegelijkertijd nog steeds onzekerheid op onze structurele financiële positie. Daarnaast is de omvang van de opgaven waar gemeenten voor staan door maatschappelijke- en economische ontwikkelingen toegenomen. Denk hierbij aan de woningbouwopgave, gezondheid, bestaanszekerheid, energietransitie, duurzaamheid, transitie van het landelijk gebied, digitalisering en migratie. De uitwerkingen van de verschillende transities hebben financiële gevolgen, die nu nog niet duidelijk zijn.

Het blijft dus een uitdaging om financieel gezond te blijven. Ook nu blijkt dat op basis van de huidige informatie van onder andere het Rijk (Voorjaarsnota) 2026 voor onze gemeente waarschijnlijk niet als een "ravijnjaar" bestempeld kan worden. Het lijkt op basis van het financieel perspectief zoals nu opgesteld licht te verschuiven naar 2028 / 2029. Maar vanaf 2028 zijn er al geluiden dat de gemeenten dan nog minder geld krijgen dan in 2025, mede in de Jeugdzorg. Dit alles vraagt nog steeds om te anticiperen en om voorzichtigheid als het gaat om structurele uitgaven.

Vitale organisatie

Onze opgaven, bestuurlijke ambities en onze dienstverlening aan de inwoners vragen om ambtelijke inzet om deze waar te maken. De huidige krappe arbeidsmarkt in combinatie met (personele) ontwikkelingen maken dat de vraag voor personele inzet een uitdaging is. We investeren om ons te positioneren als een aantrekkelijke en vitale organisatie voor huidige en toekomstige medewerkers: binden én boeien.

Gemeente Weert zorgt als vitale organisatie voor een gezonde fysieke, mentale en sociale werkomgeving. De fysieke vitaliteit kan worden versterkt door gebruik te maken van het aanbod uit de Toolbox Vitaliteit. Het (mentale) welbevinden van onze collega's wordt in sterke mate gestimuleerd door een hoge mate van eigenaarschap en autonomie, waarbinnen collega's de ruimte krijgen plaats- en tijdonafhankelijk te werken. Dat optimaliseert de werk-privébalans en zorgt voor een positieve werksfeer. Ook worden trainingen aangeboden om werkdruk te reduceren en bevordert het jaarlijkse Samenspraak gesprek een cultuur waarin medewerkers zich gehoord en gewaardeerd voelen.

Goede relaties met collega's en een gevoel van verbondenheid zijn cruciaal en sterk aanwezig. Gemeente Weert versterkt een cultuur die draait om verbondenheid en plezier op de werkvloer. We verzorgen een professionele en uitgebreide onboarding voor nieuwe medewerkers en organiseren inhoudelijke en sociale activiteiten om naast kennisdeling ook de onderlinge relaties te versterken en een inclusieve werkomgeving te creëren.

Voor alle medewerkersgroepen bieden we operationele tot strategische opleidingsmogelijkheden en stimuleren we continue ontwikkeling, zodat medewerkers zich uitgedaagd, gewaardeerd en gemotiveerd blijven voelen.

Met deze initiatieven streven we ernaar een aantrekkelijke en vitale organisatie te zijn waar medewerkers zich fysiek, mentaal en sociaal goed voelen, en waar ze graag willen komen en blijven werken.

Bestuurlijke keuzes

In deze kadernota willen we koersvast blijven en de resultaten nog bereiken vanuit het coalitieakkoord 2022-2026. Om die reden willen we in principe dezelfde lijn aanhouden als in 2025 ten aanzien van de bestuurlijke prioritering.

Bij het opstellen van de begroting en het opnemen van prioriteiten stellen we dan ook voor om de focus te blijven leggen op de volgende effecten:

- Weert vervult een centrumfunctie voor de omgeving
- Weert heeft een aantrekkelijk woon- en leefklimaat
- Weert is een betrouwbare, toegankelijke, integere en professionele gemeente.

De belangrijkste doelen bij de genoemde effecten zijn:

- Behoud en het versterken van voorzieningen met een regionaal verzorgingsgebied
- Versterken van de herkenbaarheid van Weert en de ambities die we hebben, zowel binnen als buiten de organisatie
- Krapte op de woningmarkt verminderen
- Versterken van de sociale basis
- De dienstverlening sluit beter aan bij de inwoner van Weert en wordt doelmatiger uitgevoerd.

Op andere onderwerpen zetten we de ingezette lijn door, waarbij we zo effectief mogelijk blijven en soms kiezen om iets niet te doen of aan anderen over te laten. De ontwikkelingen en de (beleidsarme) ambities zijn in de Kadernota 2026 op hoofdlijnen beschreven. Deze worden na besluitvorming door de raad verder uitgewerkt in de begroting 2026.

2 Leeswijzer

Doorontwikkeling Kadernota

De kadernota geeft op hoofdlijnen de kaders aan waarbinnen de begroting 2026-2029 wordt uitgewerkt. De kadernota 2026 kent vanuit de systematiek van "Sturen op effecten" een verdere ontwikkeling ten opzichte van 2025. Zo zijn de effectindicatoren kritisch bekeken en waar nodig aangepast. Ook de doelen en de doelindicatoren zijn gereviseerd.

Elk programma start met de schematische weergave van de beoogde effecten en de bijbehorende doelen. Vervolgens wordt de visie beschreven en de ambitie voor 2026, waarbij in de ambitie de doelen afzonderlijk kort worden toegelicht. De effecten gaan over een toekomstig gewenste situatie in de maatschappij en bestrijken vaak een langere periode (van circa 5 jaar, soms tot wel 10 jaar). Deze effecten kunnen aan meer programma's gekoppeld zijn. Tot slot zijn in de eerste bijlage de effecten en de doelen met hun definities opgenomen en in de tweede bijlage zijn de effecten benoemd met hun effectindicatoren inclusief definitie en de trend die hiervan bekend is. Doelen kunnen bijdragen aan verschillende effecten, waardoor deze vaker kunnen voorkomen. De doelen met de doelindicatoren zijn nu ook voor het eerst als een derde bijlage opgenomen.

Doelen en ambities

Zoals al aangegeven zijn van de effecten doelen afgeleid. Deze gaan over een beweging (toename, vermindering, meer, minder etc.) en beschrijven wat we op middellange termijn (circa 2-3 jaar) willen bereiken. Ten opzichte van 2025 zijn de doelen op basis van actualiteit opnieuw tegen het licht gehouden. Veel doelen zijn nagenoeg hetzelfde gebleven, maar bij enkele effecten zijn doelen vervallen en zijn daarvoor enkele nieuw geformuleerde doelen in de plaats gekomen. Naar 2026 toe worden lopende zaken zoveel als mogelijk afgerond. In de begroting 2026-2029 worden, bij instemming door de raad (met deze kadernota), deze doelen verder uitgewerkt naar resultaten die we in 2026 willen behalen. Aan de resultaten worden in hoofdzaak ook de prioriteiten gekoppeld, waarover besluitvorming plaatsvindt bij het vaststellen van de begroting in november. Daarbij de kanttekening dat de haalbaarheid binnen de financiële en personele kaders bij het opstellen van de begroting nog afgewogen moet worden.

Financiële kaders en richting

In hoofdstuk 5 zijn de financiële kaders uitgewerkt. Daarin vindt u ook een actueel begrotingssaldo en een aantal reeds bekende autonome ontwikkelingen die effect zullen hebben op de begroting. De autonome ontwikkelingen zijn nog niet compleet. Bij het opstellen van de begroting worden diverse zaken geactualiseerd en doorgerekend, die nog effect hebben op het begrotingssaldo. Een belangrijke autonome ontwikkeling is de meicirculaire van het gemeentefonds met de definitieve financiële effecten. Deze was niet beschikbaar op het moment dat deze kadernota werd opgesteld. De kadernota geeft richting aan de beleidsbegroting van 2026. Gelet op de vorming van een nieuwe coalitie in 2026 wordt de begroting 2026 beleidsarm opgesteld. Daarbij stelt het college om die reden ook voor om zoveel mogelijk de richting te behouden waarvoor ook in de kadernota 2025 is gekozen.

3 Effecten en effectindicatoren

Sturen op effecten helpt ons om de stuurbaarheid van onze organisatie te vergroten, de onvoorspelbaarheid te verkleinen en meer onderbouwde keuzes te maken. Met Sturen op effecten zet onze gemeente een belangrijke stap naar een meer doelmatig en doeltreffende werkende gemeentelijke organisatie.

In de eerste fase van het traject Sturen op effecten is onze strategische visie vastgesteld. Deze visie hebben we doorvertaald naar effecten, doelen en resultaten om de borging en uitvoering hiervan en de sturing hierop binnen de gemeentelijke organisatie mogelijk te maken. Daar waar in 2022 de implementatieperiode werd afgerond en alle fasen vanuit de programmatische aanpak zijn doorlopen, is ultimo 2024 ook de borging van het traject afgerond. Deze borging betrof vooral de landing van Sturen op effecten in de planning en control cyclus, de beleidscyclus en meten en

monitoren. Nu de basis is gelegd in alle instrumenten van de stuurcyclus op basis van de techniek van Sturen op effecten en de borging hiervan heeft plaatsgevonden, kan de organisatie verder voortvarend aan de slag met de daadwerkelijke toepassing hiervan.

Op dit moment ligt een belangrijke uitdaging in het monitoren van de behaalde resultaten, doelen en effecten en het sturen hierop. Hiervoor is het van belang om over goede meetindicatoren te beschikken. De meetindicatoren van de doelen en resultaten zien we terug in de begroting. In deze kadernota zetten we opnieuw een volgende stap naar een betere meetbaarheid van onze effecten.

Effecten vormen een bijzonder en soms ook complex onderdeel van de doelenboom. In die zin dat we als gemeentelijke organisatie weten dat er -buiten onze invloed- meer factoren zijn die de ontwikkeling van deze effecten beïnvloeden. Dit maakt de meetbaarheid van de effecten in voorkomende gevallen dan ook tot een uitdaging. Het is van groot belang om ook voor de meting van de effecten een zorgvuldig (groei)proces te blijven doorlopen. Immers, de uiteindelijke impact van ons handelen is wat we graag "meetbaar" terug willen zien in de maatschappij.

De effectindicatoren zijn in overleg met de inhoudsdeskundigen binnen onze organisatie opgesteld en vervolgens afgestemd met management en college. Het college is als collectief samen met de gemeenteraad, eigenaar van de effecten. Bij het opstellen van de effectindicatoren is er zoveel mogelijk gebruik gemaakt van indicatoren die reeds beschikbaar zijn en waar we gemakkelijk gebruik van kunnen maken of op in kunnen haken om onze voortgang op de effecten te duiden. Zo is er bij de totstandkoming onder andere gebruik gemaakt van de Brede Welvaartsmonitor van het CBS. Ook is gekeken welke effectindicatoren momenteel nog niet worden gemeten, maar waaraan wel behoefte bestaat. Dit wordt verder jaarlijks onderzocht, waarbij we blijven zoeken naar nog meer passende indicatoren om de effecten zo meetbaar mogelijk te maken. Deze indicatoren zijn in de tabellen met een * aangegeven.

Aangezien er verschillende oorzaken zijn die het effect kunnen beïnvloeden, is besloten om bij de meting op de indicatoren uit te gaan van trends per indicator. Aan de hand van deze trends kunnen we vaststellen of onze collectieve inspanningen, lokaal effect hebben gehad. Ondanks dat weten we dan nog steeds niet zeker of wij de enige partij zijn die hierop van invloed is geweest. We willen graag benadrukken dat de gemeente Weert zich inzet om de effecten en impact van het beleid zo goed mogelijk meetbaar te maken. Niettemin erkennen we dat we er ook met de in deze kadernota opgenomen indicatoren nog niet zijn.

We zetten de komende jaren het groeiproces voort dat we met het traject "Sturen op effecten" hebben ingezet. Onderstaand zijn de negen maatschappelijke effecten weergegeven met elk een eigen symbool. Deze effecten zijn vervolgens in tabelvorm weergegeven met de bijbehorende effectindicatoren die nu voorhanden zijn.

Maatschappelijke effecten

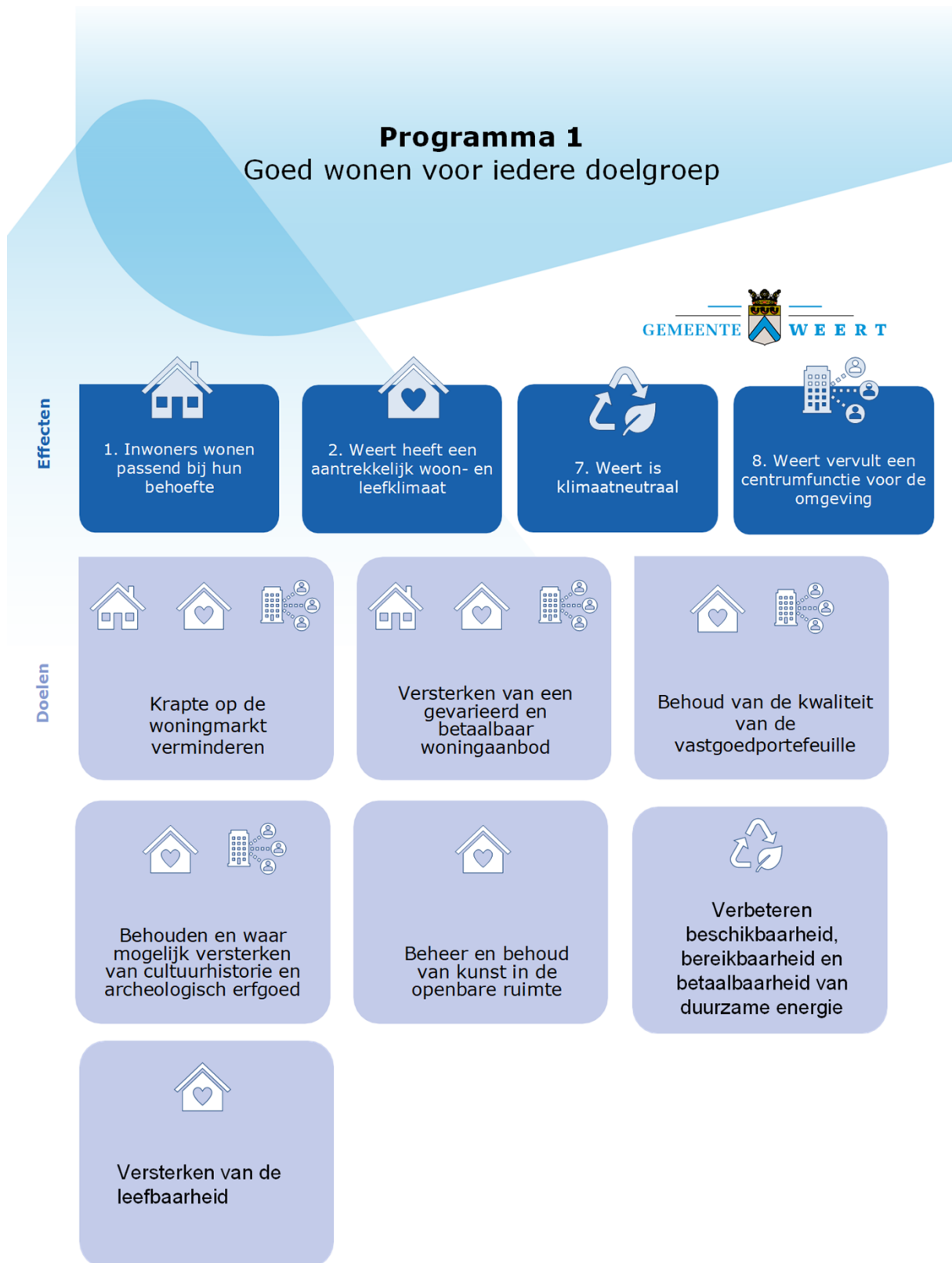

Effect
Effectindicator
1. Inwoners wonen passend bij hun behoefte.
Gemiddelde zoekduur tot een woning per gezinssamenstelling.
Gemiddelde zoekduur tot een woning per type woning.
Inwonersenquête. *
Krapte indicator.
Tevredenheid woning. *
Tevredenheid woonomgeving. *
2. Weert heeft een aantrekkelijk woon- en leefklimaat,
Aantal ondervonden delicten. *
Afstand tot openbaar groen.
Afwijking gemiddelde snelheid ten opzichte van de toegestane snelheid op een wegoppervlak.
Beweegvriendelijke omgeving.
Geregistreerde misdrijven.
Inwonersenquête. *
Jaarlijks meer vestigers dan vertrekkers.
Tevredenheid woning. *
Tevredenheid woonomgeving. *
Vaak onveilig voelen in de buurt. *
3. Weert heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat.
Aantal geregistreerde werkzoekenden met en zonder dienstverband.
Banen ten opzichte van inwoners voor wonend in Weert.
Bruto arbeidsparticipatie.
Het aantal arbeidsplaatsen per hectare bedrijventerrein blijft minimaal gelijk.
Inwonersenquête. *
Keurmerk veilig ondernemen bedrijventerrein.
Ontwikkeling vestigingen.
4. Inwoners voelen zich positief gezond.
Contact met familie, vrienden of buren.
Ervaren gezondheid.
Inwonersenquête. *
Mediaan besteedbaar inkomen.
Tevredenheid met het leven.
Tevredenheid met vrije tijd.
Tevredenheid woonomgeving. *

	Vaak onveilig voelen in de buurt. *
5. Inwoners kijken naar elkaar om.	
	Inwonersenquête. *
	Sociale cohesie. *
	Vaak onveilig voelen in de buurt. *
	Vertrouwen in anderen.
	Vrijwilligerswerk.
6. De leefomgeving is biodivers en klimaatadaptief.	
	Aantal grondwaterstanden die passend zijn bij het microklimaat.
	Afstand tot openbaar groen.
	Groen-blauwe ruimte, exclusief reguliere landbouw.
	Kwaliteit van water.
	Stikstofuitscheiding landbouw.
7. Weert is klimaatneutraal.	
	Circulariteit grondstofgebruik. *
	Hernieuwbare energie.
	Percentage positieve energielabels.
8. Weert vervult een centrumfunctie voor omgeving.	
	Aanbod type onderwijs.
	Aantal bezoekers in de binnenstad.
	Aantal bezoekers van culturele en vrijetijdsvoorzieningen.
	Aantal bezoekers van evenementen.
	Inwonersenquête. *
9. Weert is een betrouwbare, toegankelijke, integere en professionele gemeente.	
	Inwonersenquête. *

4 Programma's

PRG 1 Goed wonen voor iedere doelgroep

Visie

Weert is een plek waar je wilt en kunt wonen. Wat je wensen of inkomsten ook zijn. Met aantrekkelijke voorzieningen en activiteiten. Nu en in de toekomst. Dat perspectief is niet alleen aantrekkelijk, maar ook noodzakelijk om balans te houden in de bevolkingsopbouw. Weert krijgt immers te maken met een dubbele vergrijzing, als we niets doen zet deze trend zich voort. Door met ons nieuwbouwprogramma ons te richten op jongeren en gezinnen, kunnen we deze trend doorbreken. Het aantrekken van jongeren en gezinnen werkt hiermee als hefboom voor toekomstig arbeidspotentieel en leefbaarheid door betrokkenheid in verenigingsleven etcetera. De groeiende vraag naar woonruimte bestaat niet alleen uit autonome ontwikkeling, maar ook uit instroom vanuit de gehele regio. Om genoeg inwoners te binden, met of zonder gezin, maar ook inwoners in de loop van hun leven passende woonruimte te bieden, is het belangrijk om voldoende variatie in het woningaanbod te hebben. Elke (nieuw)bouwontwikkeling dient bij te dragen aan het op peil houden en verbeteren van de wijk en voorzieningen in de wijk en Weert als geheel. Op die manier kunnen we de voorzieningen van Weert als centrumstad in stand houden en behouden we leefbare wijken en buurten.

Een thuis is meer dan alleen stenen. Een thuis maakt onderdeel uit van de gehele leefomgeving. Dit programma staat daarmee niet op zichzelf. De inrichting van de buitenruimte, goede mobiliteit, een veilige en leefbare buurt, wijk of stad zijn randvoorwaardelijk om een huis je thuis te kunnen noemen. Om goed te kunnen wonen en leven in Weert zijn de beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van duurzame energie essentiële randvoorwaarden. In bestaande en nieuwe gebiedsontwikkelingen speelt dit vraagstuk een centralere rol.

Weert vervult een centrumfunctie voor haar omgeving. Roermond en Weert zijn de twee centrumsteden in Midden-Limburg. Daarnaast staan de Weerter voorzieningen ook ten dienste van gemeenten aan de Brabantse zijde van de provinciegrens én maakt een deel van de Belgische grensregio hiervan gebruik. Voorzieningen waar verenigingen, instellingen en inwoners elkaar kunnen ontmoeten zijn goed bereikbaar, van goede kwaliteit en betaalbaar.

Ambities 2026

Krapte op de woningmarkt verminderen

De krapte op de Weerter woningmarkt is groot en wordt sterk beïnvloed door ontwikkelingen in haar omgeving zoals de economische groei van de Metropoolregio-Eindhoven en de vergrijzing, waardoor ouderen dichter bij (centrum)voorzieningen willen wonen. Het aantal woningen moet de komende jaren harder groeien dan de afgelopen periode. Dit zorgt ervoor dat er weer een balans ontstaat tussen vraag en aanbod. Deze groei moeten we welbewust faciliteren, vanuit eigenheid, voor een gezonde en evenwichtige woningmarkt. Om deze druk op te vangen is het noodzakelijk om initiatieven te versnellen en zo de woningbouwproductie nu en voor de middellange termijn op peil te houden. Om deze initiatieven te versnellen zijn de volgende kaders vastgesteld op basis van de Omgevingsvisie:

- De Ruimtelijke ontwikkelstrategie Weert (vastgesteld door de raad op 4 november 2024);
- 3 miljoen euro voor het Plan van aanpak versnelling woningbouw (vastgesteld door de raad op 13 juli 2024);
- Versnellingsagenda (vastgesteld op 17 december 2024 door het college).

Deze documenten vormen samen met het Volkshuisvestingsprogramma in 2026 de basis voor de verdere planuitwerking van diverse woningbouwontwikkelingen. In het Volkshuisvestingsprogramma zijn de Woontopafspraken van december 2024 en de Woondealafspraken 2025 verwerkt. In de Woondeal Limburg zijn stevige woningbouwambities opgenomen. We willen een deel van deze ambitie in Weert invullen. We zetten voor de korte en middellange termijn in op inbreiding in bestaand bebouwd gebied, zoals bij de

Gebiedsontwikkelingen Keent & Moesel, Boshoven-West, Spoorzone, de Oostelijke Stadsentree en Beekstraat Kwartier.

In 2026 gaan we verder met de uitwerking van de woningbouwversnelling. De woningbouwproductie wordt stapsgewijs verhoogt van bruto gemiddeld 250 woningen per jaar naar gemiddeld 350 woningen per jaar. Daarmee nemen we onze verantwoordelijkheid om het (landelijk) woningtekort mee terug te dringen. We werken aan het verhogen van de plancapaciteit naar ruim 6.000 woningen om uiteindelijk tot 2040 circa 4.650 woningen te kunnen realiseren. We nemen deel aan de provinciale actielijnen grootschalige woningbouwlocatie "Limburg Centraal" en "Straatje erbij". Zo zorgen we ervoor dat tot 2040 voldoende woningen gebouwd kunnen worden in de stad en haar dorpen. Dit doen we in Weert met als thema "Beheerste groei in een groene thuishaven", aansluitend bij de uitgangspunten van de Omgevingsvisie.

Om deze 4.650 woningen te realiseren moet het aantal opgeleverde woningen de komende jaren omhoog. Dit doen we door de zachte plancapaciteit (alle woningbouwplannen met een procedure tot onherroepelijk omgevingsplan) te verhogen naar 3.500 woningen. Tevens wordt de harde plancapaciteit (alle woningbouwplannen waarvan de procedure met betrekking tot het omgevingsplan is doorlopen en de omgevingsvergunning onherroepelijk is) in de periode 2020-2030 verhoogd naar 700 om zo op termijn 350 woningen per jaar op te kunnen leveren. Dit doen we natuurlijk niet alleen maar met alle partners in de woningbouwketen. Zo gaan we gezamenlijk concreet verder met het "opharden" van diverse projectlocaties van stedenbouwkundige schets naar vergund en uitvoerbaar bouwplan voor projectlocaties als de Stadsbruglocatie, appartementen voormalig tennisvelden Rayprickers, appartementen Zonnehuis, woningen en appartementen Horne Kwartier, appartementen Dr. Kuypersstraat, appartementen voormalig voetbalvelden Drakensteijn, woningen Crixstraat Stramproy, maar ook wonen boven winkels in de binnenstad.

Plannen als Laarveld, de J.W. Frisolaan, Zevensprong, De Paol in Altweeterheide en Lambroek en Lewieze in Stramproy leveren naast diverse kleinere initiatieven een belangrijke bijdrage aan de concrete woningbouwproductie.

Versterken van een gevarieerd en betaalbaar woningaanbod

Iedereen heeft recht op een huis om zich thuis te voelen. Passende huisvesting is van groot belang voor zowel de huidige als nieuwe inwoners van Weert. We gaan voor een goede balans tussen huur- en koopwoningen voor alle doelgroepen, in overeenstemming met vraag en aanbod. We zetten in op gemengde wijken met extra aandacht voor sociale- en middenhuur en voor (nieuwe) woonvormen, waar ook ondersteuning kan worden geleverd.

Initiatieven voor flexwonen zijn nodig om de grootste druk te verzachten en in te spelen op de toenemende druk van specifieke doelgroepen op de sociale huurwoningen.

In 2025 worden de uitgangspunten van de Woonzorgvisie verwerkt in het Volkshuisvestingsprogramma. In 2026 werken we met stakeholders verder aan toekomstbestendige woonvormen die voorzien in de behoefte van de zorgvragen. Ook in Weert hebben we te maken met dubbele vergrijzing: er komen steeds meer ouderen én ouderen worden steeds ouder. We onderzoeken vernieuwende creatieve oplossingen om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen, waardoor de gezinswoningen vrijkomen voor gezinnen. We faciliteren duurzame en innovatieve concepten en zetten in op het creëren van vitale gemeenschappen.

De gebiedsontwikkeling Keent-Moesel wordt voortgezet, zowel via de ruimtelijke- als de sociale pijler. In 2025 is het wijkontwikkelingsplan voor Biest-Groenewoud opgestart. In 2026 gaan we verder met de uitwerking hiervan.

Bouwen van voldoende sociale huur- en middenhuurwoningen is randvoorwaardelijk bij onze grote bouwopgave. In 2025 worden de meerjarenprestatieafspraken tussen de gemeente en woningcorporaties herijkt, waarin de woningbouwopgaves van de corporaties worden vastgelegd. Daarnaast faciliteren we initiatieven die door geprefabriceerd / geïndustrialiseerd bouwen de

woningbouw betaalbaar houden en de opgave versnellen. Een concreet voorbeeld hiervan is de Bouwstroom Limburg waarmee corporaties meer gestandaardiseerd en geprefabriceerd gaan bouwen.

Behoud van de kwaliteit van de vastgoedportefeuille

Weert heeft een goed voorzieningenniveau waaraan de gemeentelijke vastgoedportefeuille een bijdrage levert. Het verbeteren van deze portefeuille is een repeterend proces van investeren en beheren om de 'stenen' passend te maken aan de behoefte in de samenleving. De vastgoedportefeuille faciliteert daarom de beleidsdoelstellingen die beschreven staan in de overige programma's en blijft hier dienstbaar aan. Ook draagt het in eigendom hebben van vastgoed bij aan gebiedsontwikkelingen. Denk hierbij aan de woningen aan de Hegstraat, Hogesteenweg en St. Jozefslaan.

Met het vaststellen van het Vastgoedbeleid zijn de eerste kaders gezet om de kwaliteit van de vastgoedportefeuille te behouden. Het behouden van ons maatschappelijk vastgoed dient bij te dragen aan betaalbare en toegankelijke maatschappelijke voorzieningen die passen bij de behoefte van de omgeving. Met het verouderen van het vastgoed is het essentieel dat onze vastgoedportefeuille in de toekomst de maatschappelijke doelstellingen en behoeften in de samenleving kan blijven faciliteren. Dit gaan we op twee manieren doen 1) het opstellen van een Routekaart Verduurzamen Gemeentelijke Gebouwen en 2) het opstellen van het Huurprijsbeleid in relatie met het Subsidiebeleid.

Bij de Routekaart Verduurzamen Gemeentelijke Gebouwen vormen het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) en het duurzaam meerjareninvesteringsplan (DMJIP) de basis voor het maken van grotere investeringsbesluiten die nodig zijn voor het toekomstbestendig maken van onze vastgoedportefeuille. In de routekaart wordt ingezet op het aardgasvrij/-proof maken van de vastgoedobjecten in 2030 en energieneutraliteit voor de vastgoedportefeuille in 2040. Verschillende gemeentelijke gebouwen naderen namelijk het einde van hun levensduur waardoor, naast verduurzaming, nieuwbouw of renovatie noodzakelijk wordt. Met de routekaart worden vervolgstappen van het verduurzamen van de vastgoedportefeuille planmatig en effectief aangepakt.

Het energieverbruik en de energie-efficiency van de vastgoedportefeuille wordt komend jaar in kaart gebracht. Dit om inefficiënties op te sporen en te verhelpen, wat bijdraagt aan een efficiënter energiegebruik, de overstap naar duurzame energiebronnen en het behalen van klimaatdoelstellingen.

Bij het Huurprijsbeleid (in relatie met het Subsidiebeleid) wordt, faciliterend aan de beleidsvelden, de mogelijkheden onderzocht hoe verenigingsactiviteiten betaalbaar blijven in ons maatschappelijk vastgoed en hoe we als gemeente tegelijkertijd kunnen voldoen aan de wet Markt & Overheid.

Behouden en waar mogelijk versterken van cultuurhistorie en archeologisch erfgoed

Voor de aantrekkingskracht van Weert als woon-, werk- en recreatiegemeente zijn een goed cultureel aanbod en het behouden en stimuleren van cultuurhistorie en erfgoed in alle facetten belangrijk.

Beheer en behoud van kunst in de openbare ruimte

De gemeente heeft een groot aantal kunstwerken in de openbare ruimte. Deze moeten worden beheerd en onderhouden. In 2026 zal de inventarisatie uit 2025 verder worden aangevuld. Er wordt een start gemaakt met het uitvoeren van het onderhouds- en beheerplan, waarbij het achterstallig onderhoud als eerste wordt opgepakt.

Verbeteren beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van duurzame energie

Netcongestie heeft enorme consequenties voor onze woningbouwambities in de komende jaren. De nieuw te realiseren woningen moeten van stroom worden voorzien en worden verwarmd. Het is dan ook een enorme uitdaging om ervoor te zorgen dat op elke gewenst moment er voldoende en betaalbare duurzame energie beschikbaar is om te voorzien in de energiebehoefte. Om hierin te kunnen voorzien dient energie direct in of rond de gebiedsontwikkelingen geproduceerd, opgeslagen en verbruikt te worden. In het Energieperspectief Weert 2025-2030 zullen concrete richtingen voor de komende vijf jaar worden opgenomen die hier verder invulling aan geven. We zullen in ieder geval bij iedere ontwikkeling vroeg in het proces in beeld moeten krijgen hoe de woningen van energie worden voorzien en worden aangesloten op het netwerk.

Eén van de grote opgaven in het kader van de energietransitie is het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad in Weert. Verduurzaming van de bestaande woningvoorraad draagt bij aan het verbeteren van de beschikbaarheid, bereikbaarheid en de betaalbaarheid van duurzame energie.

Met onder andere 'Warm Wonen Weert' dragen wij samen met Weert Energie en Wonen Limburg bij aan de energietransitie voor en door inwoners. Hierbij wordt eerst ingezet op energiebesparing (isolering) door middel van de aanpak Lokale Isolatie Weert 2025 in de wijken Groenewoud, Biest en Boshoven.

In 2026 wordt voor de gemeente Weert een warmteprogramma vastgesteld. Het warmteprogramma is een actualisatie en nadere uitwerking van de transitievisie warmte. In het warmteprogramma wordt de aanpak van het isoleren en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving beschreven. Hierin staat welke wijken in de komende 10 jaar van het aardgas gaan en hoe dat gebeurt.

Versterken van de leefbaarheid

Een leefbare omgeving sluit aan bij de behoeften van haar bewoners. Zowel fysiek, zoals openbaar groen, speelplekken, fiets- en wandelroutes als sociaal, zoals sociale samenhang, verenigingsleven en veiligheid. De leefbaarheid staat onder druk door onder meer de dubbele vergrijzing en meer overbelaste mantelzorgers, maar ook door bijvoorbeeld gevolgen van klimaatverandering en toenemende parkeerdruk. We stimuleren de leefbaarheid door te investeren in een gezonde, groene leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten, maar ook door te investeren in de sociale basis. Initiatieven van inwoners gericht op het verbeteren van de leefbaarheid en het versterken van de sociale cohesie kunnen in aanmerking komen voor het gemeentelijke leefbaarheidsfonds. Leefbaarheid komt immers vooral vanuit de gemeenschap zelf, als gemeente hebben we meestal een faciliterende of regisserende rol. Om deze rol goed te kunnen vervullen is het van belang dat we weten wat er speelt en goed in verbinding staan met onze inwoners. Onze gemeentelijke leefbaarheidsregisseurs en de verschillende werkers van Punt Welzijn en andere maatschappelijke partners zijn onze ogen en oren in wijk en buurt.

PRG 2 Iedereen doet mee

Visie

In Weert doet iedereen mee aan de samenleving. Mensen voelen zich betrokken bij hun leefomgeving en kijken naar elkaar om. Mensen die (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben, worden geholpen of opgevangen. We bouwen voort op het sterke sociale weefsel.

We gaan voor een inclusieve, solidaire en toegankelijke samenleving in een omgeving waar onze inwoners zich thuis voelen en mee kunnen doen naar vermogen. De behoefte en het talent van de inwoner staan centraal. Dit betekent dat mensen iets voor elkaar betekenen, dat er respect is voor elkaars eigenheid en dat er ruimte is voor individuele keuzes. De inwoner kan erop vertrouwen dat de gemeente voorziet in passende ondersteuning als dat nodig is. Daarbij kijken we niet naar beperkingen, maar naar kansen en mogelijkheden. Het vitaal houden van onze samenleving is cruciaal voor het bouwen aan een solide toekomst voor onze inwoners.

Ambities 2026

Versterken van de sociale basis

Een sterke sociale basis is randvoorwaardelijk voor positieve gezondheid. Inwoners hebben baat bij een breed en laagdrempelig aanbod van activiteiten en ondersteuning in (of goed bereikbaar vanuit) de eigen buurt of wijk. Dat helpt om zelfredzaam te zijn, talenten te ontwikkelen en mee te doen in de leefomgeving. Dat aanbod, of dat nu op initiatief van inwoners, professionele organisaties, vrijwilligersorganisaties of de gemeente wordt georganiseerd, noemen we de sociale basis. Die basis is er voor alle inwoners: jong en oud, kansarm en kansrijk. Zij vergroot de burgerkracht, zorgt dat inwoners mee kunnen doen en helpt voorkomen dat inwoners met een kleine zorg- of ondersteuningsvraag in een zwaar traject terechtkomen. We zetten in op het stimuleren van vitale gemeenschappen. Het werven en behouden van vrijwilligers en ondersteuning van mantelzorgers blijft een belangrijk aandachtspunt.

Meer inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond en sterk

Gezondheid is een breed begrip: het gaat om het vermogen van mensen om veerkrachtig te zijn, om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Het vergroten van de gezondheid vraagt een brede inzet door vele verschillende partijen, die zich niet alleen richt op een gezonde leefstijl, maar ook op de achterliggende oorzaken van ongezond leven. Denk hierbij aan risicofactoren die stress veroorzaken, zoals psychische-, financiële-, relatie-, huisvestings- en hechtingsproblemen. Het is belangrijk om al vanaf jonge leeftijd te investeren in weerbaarheid en mentale gezondheid. Een gezonde groene leefomgeving, die toegankelijk is en uitnodigt tot bewegen en ontmoeten, draagt ook bij aan gezondheid. We stellen positieve gezondheid centraal in al ons beleid en investeren in normaliseren en veerkracht. We zetten ons in om de doelen die landelijk vastgelegd zijn in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorg Akkoord (IZA) te realiseren. We investeren onder andere in valpreventie, aanpak van overgewicht bij kinderen en volwassenen, welzijn op recept ('Weert Positief'), kansrijke start en gezonde luchtkwaliteit.

Meer inwoners kunnen hun talent benutten

We vinden het belangrijk dat van iedere inwoner (0-100) talent tot uitdrukking kan komen, zodat iedereen een gevoel van geluk, eigenwaarde en zingeving kan ervaren. Om talenten te ontwikkelen bieden we (nieuwe) inwoners breed toegankelijke kinderopvang en passend onderwijs, goede en bereikbare voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en onderwijs, de juiste begeleiding bij en naar werk en voorzieningen aan specifieke doelgroepen die dat nodig hebben. Dit aanbod heeft als doel om meedoen op verschillende manieren te stimuleren: denk aan betaald werk, scholing (onder andere techniek en zorg), vrijwilligerswerk en vrije tijd. Het investeren in een doorgaande leerlijn PO-VO-MBO is de komende jaren een belangrijk aandachtspunt. Een voorbeeld is het samen met onderwijspartners en bedrijfsleven realiseren van een regionale techniekcampus.

Effectievere en efficiëntere ondersteuning

Het merendeel van de inwoners is met behulp van een sterke sociale basis goed in staat om zelfstandig mee te doen in de samenleving. Daar waar dat niet mogelijk is en inwoners (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben, kunnen zij rekenen op de gemeente. Denk hierbij aan Wmo, jeugdhulp, voorkomen en bestrijden van (energie)armoede, schulddienstverlening, participatie, preventie en inburgering. Maar ook aan onze aanpak voor leerplicht en voortijdig schoolverlaten: zo leiden we jongeren van school naar duurzaam werk.

Het voorkomen van schulden en armoede is een randvoorwaarde om inwoners uit de dure zorg te halen en te houden. Schulden zijn vaak het eerste signaal van complexe en meervoudige problemen. We zetten daarbij in om tijdig de juiste ondersteuning te bieden, zo kort als mogelijk maar wel zo lang als nodig. De geboden ondersteuning bevindt zich zo dicht mogelijk bij huis of is goed bereikbaar.

Behoud van kwaliteit maatschappelijke- en culturele voorzieningen en onderwijs

De maatschappelijke en culturele voorzieningen en de onderwijsgebouwen zijn onderdeel van de maatschappelijke voorzieningenstructuur. Onder maatschappelijke voorzieningenstructuur verstaan we alle accommodaties met een maatschappelijke functie zoals sport-, wijk-, (sociaal) culturele- en jongerenaccommodaties. Knelpunten in de maatschappelijke voorzieningenstructuur pakken we op, zodat verenigingen en activiteiten passend gehuisvest zijn. Voor het onderwijs streven we naar toekomstbestendige en duurzame gebouwen die voldoen aan de daarvoor gestelde normen. Bij voorkeur combineren we basisonderwijs met kinderopvang en buitenschoolse opvang, opdat vanuit gezamenlijke huisvesting kan worden samengewerkt in het belang van het kind. De maatschappelijke voorzieningenstructuur is onderdeel van de sociale basis en draagt bij aan een goed woon- en leefklimaat.

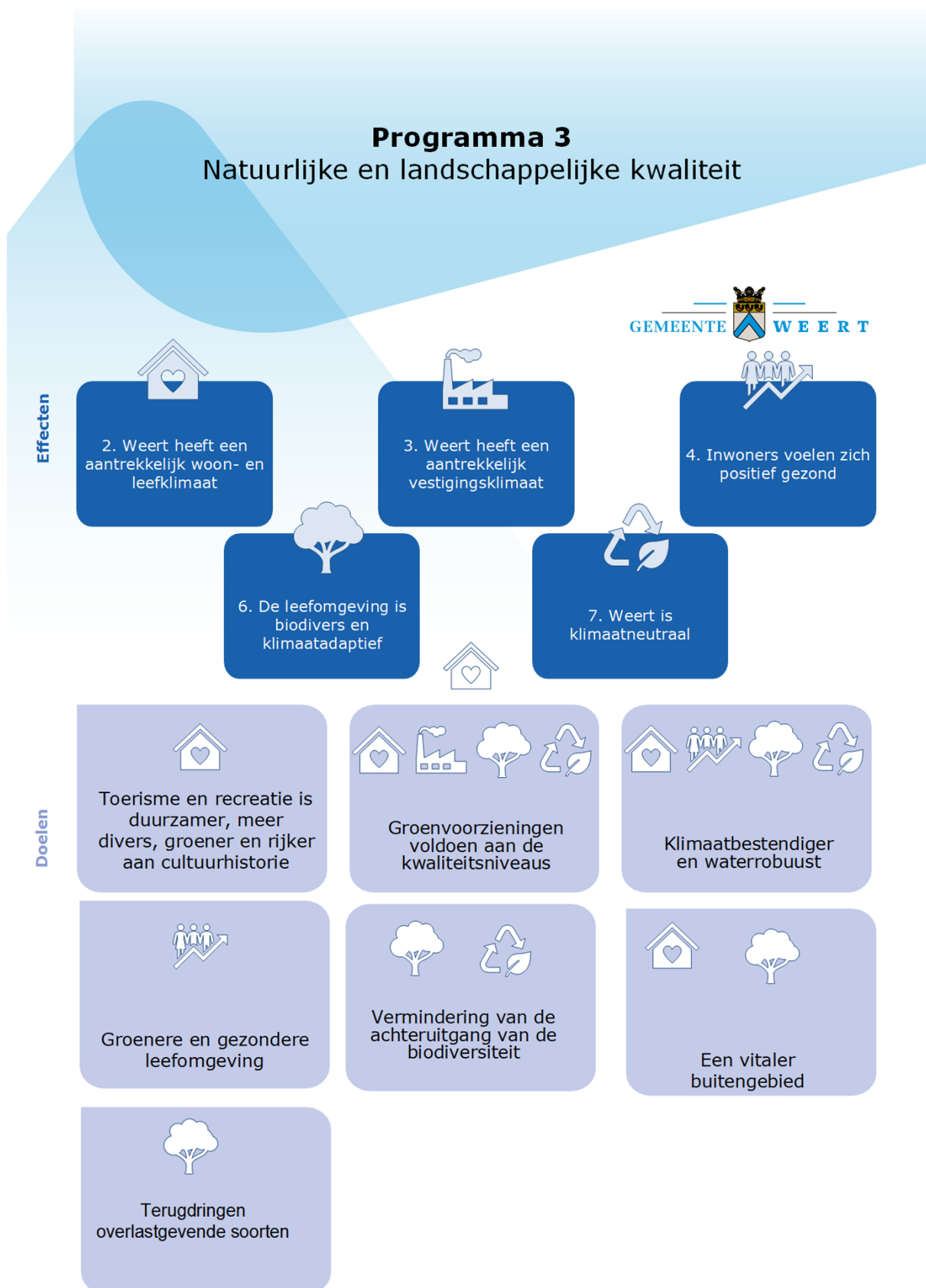
Sport is toekomstbestendiger en voor iedereen toegankelijk

We zetten ons in om sport voor iedereen toegankelijk en betaalbaar te houden. In het Sportakkoord is vastgelegd dat we samenwerking tussen verenigingen stimuleren en vrijwilligers en bestuurders van sportaanbieders ondersteunen met kennis en kunde. Dit om het sportaanbod te verbeteren, nieuwe leden te werven én te behouden en een gezonde(re) beweegomgeving te creëren. In Weert zorgen we ervoor dat iedereen de mogelijkheid heeft om op zijn of haar eigen niveau te sporten. Daarvoor zijn onder andere vitale verenigingen nodig met een breed aanbod voor elke leeftijdscategorie. Om de leefbaarheid in de wijken en dorpen te behouden, is het belangrijk dat er voldoende sport- of beweegplekken in de dorpen en wijken blijven. We ondersteunen verenigingen om tot clustering te komen.

Groenere en gezondere leefomgeving

Onderdeel van het gezondheidsbeleid is het streven naar een groenere en gezondere leefomgeving. Bewustwording over de eigen regie over je gezondheid is belangrijk. De omgeving speelt daarbij een heel belangrijke rol. De gemeente heeft de taak om te zorgen voor een gezonde, groene leefomgeving, die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten. Als gemeente willen we faciliteren dat de gezonde keuze de gemakkelijke keuze is, om zo de gedragsverandering die nodig is in te zetten. Hierbij zal aandacht moeten zijn voor ondersteuning bij fysieke en financiële belemmeringen. Zo zal er gerichtere aandacht zijn voor meer bewegen, op allerlei manieren en plekken. Er wordt gewerkt aan een groenere omgeving die beter bestand is tegen klimaatverandering. Dit zorgt voor een betere gezondheid doordat het ontmoeten, ontspannen en bewegen stimuleert en hittestress en wateroverlast beperkt. Zo willen we in de ontwikkeling van de fysieke en sociale leefomgeving, gezondheid een vast onderdeel maken van de belangenafweging in het ruimtelijk beleid.

PRG 3 Natuurlijke en landschappelijke kwaliteit

Visie

We hechten waarde aan de natuurlijke en landschappelijke kwaliteit van onze woon- en leefomgeving en de betekenis voor soortenrijkdom (biodiversiteit). Een hoge kwaliteit draagt bij aan gezondheid, geeft ruimte voor het opvangen van de gevolgen van klimaatverandering, beperkt milieueffecten en creëert een basis voor educatie en verhalen. De natuurlijke en landschappelijke kwaliteit draagt bij aan economische meerwaarde. We zien een samenhang tussen deze thema's, werken toe naar een veerkrachtige leefomgeving in balans en zien Weert als een groene thuishaven in 2030. Dit doen we integraal en gebiedsgericht, met ruimte voor innovatie en ondernemerschap.

Ambities 2026

Toerisme en recreatie is duurzamer, meer divers, groener en rijker aan cultuurhistorie

We willen een bruisende en aantrekkelijke gemeente zijn in een krachtige, groene regio.

We zetten in op een betere positionering als centrumgemeente in Midden-Limburg. Een complete stad is een stad waar ruimte is voor wonen, werken en recreëren. We werken aan een gevarieerd aanbod van recreatieve voorzieningen, die bijdragen aan de brede welvaart. Met diverse routestructuren, toeristische overstappunten en informatievoorzieningen ontsluiten we cultureel erfgoed zoals het urnenveld Boshoverheide, unieke landschappen, recreatieve voorzieningen en bijzondere natuurgebieden.

In nauwe samenspraak met Weert Marketing investeren we in een heldere positionering en marketing van de stad Weert als onderdeel van het bredere destiniatiemarketing verhaal Hart van Limburg. Dit doen we via de drie VVV-inspiratiepunten, de website Dit is Weert en offline uitingen als de toeristische informatiegids en de stadsplattegrond.

KempenBroek maakt als grensoverschrijdend natuurgebied integraal onderdeel uit van het project de Big Five in de Regiodeal, waarin de vijf unieke natuurgebieden van Midden-Limburg met elkaar worden verbonden. De erkenning van de status van UNESCO 'Mens en biosfeergebied' wordt daarin breed uitgedragen onder meer door de realisatie van een iconische landmark.

Om de toeristische sector te vitaliseren gaan we met de ondernemers aan de slag om het recreatieve aanbod te verduurzamen en hen helpen in te spelen op actuele markttrends en de behoeften van bezoekers met als doel te komen tot een toekomstbestendige sector die economisch sterk, duurzaam en in balans is met de omgeving.

Groenvoorzieningen voldoen aan de kwaliteitsniveaus

De kwaliteit van het groen en de bomen in de stedelijke omgeving staat onder druk als gevolg van klimaatextremen (verdroging, wateroverlast), toenemende ruimtedruk, veroudering van de inrichting, toenemende plagen en ziektes bij bomen en planten en milieueffecten. Tegelijk hebben we groen, plantsoenen en bomen nodig om een leefbare en levendige woon- en werkomgeving te creëren. Met het programma GroenBlauw werken we aan integrale maatregelen om een gezonder groenareaal te realiseren. We geven uitvoering aan de kwaliteitsverbetering in het openbaar groen en werken aan het onderhoudscontract om het gewenste onderhoudsniveau te behalen. We geven een extra impuls aan het ontstenen en vergroenen van de openbare ruimte en schoolpleinen van onze basisscholen en stimuleren inwoners en bedrijven om meer te vergroenen.

Klimaatbestendiger en waterrobuust

Het klimaat is in snel tempo aan het veranderen. Dat betekent dat we onze stad en dorpen hierop anders moeten inrichten. Met meer ruimte voor water en groen bij ruimtelijke ontwikkeling vangen we steeds beter de effecten van klimaatverandering op, zoals hittestress en wateroverlast. Als gemeente geven we het goede voorbeeld in de aanpak van de gevolgen van klimaatverandering en we doen dit samen met inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) partners, zoals ook vastgelegd is in programma GroenBlauw. Bij grootschalige renovatieprojecten richten we de stedelijke omgeving en de dorpen klimaatbestendig in door ruimte te maken voor bomen, planten en voorzieningen voor hemelwateropvang. Daarnaast zorgen we ervoor dat onze data beter op

orde is om een regie te houden op het beheer en onderhoud van het riolerings- en hemelwatersysteem. Met deze maatregelen dragen we bij aan de Europese Kader Richtlijn Watermaatregelen en willen we bijdragen aan de ecologische verbetering van de oppervlaktewateren rondom Weert.

Om de bewustwording en kennis bij inwoners en bedrijven te vergroten, hechten we veel waarde aan de inzet van het Natuur- en Milieueducatie Centrum (NMC). Dit centrum brengt jongeren kennis bij over thema's als natuur, klimaat, voedsel, energie en duurzaamheid en is daarmee complementair aan het reguliere onderwijs. Het centrum professionaliseert verder en besteedt aandacht aan de dynamiek van de inhoudelijke thema's op vlak van duurzaamheid, biodiversiteit, klimaat en de informatiebehoefte vanuit de samenleving.

Groenere en gezonde leefomgeving

Robuuste groenstructuren en het zicht hebben op groen, bomen en planten draagt bij aan een prettige en aangename leefomgeving. Als gevolg van de ruimtelijke druk vanuit stedelijke functies, zoals verharding voor wegen, parkeren en evenementen, maar ook door de beschikbaarheid van groeiruimte, hebben deze impact op de kwaliteit van het groen en bomen. Meer ruimte en de combinatie van groen en water leidt tot een gezonder groenareaal. Een groene omgeving is aantrekkelijk en prettig om in te verblijven, nodigt uit tot gezond gedrag, biedt ruimte voor ontmoeting en heeft een positieve invloed op de gezondheid. De kwaliteit van de inrichting, de variatie aan beplantingen en de voorzieningen in de groene ruimten zorgen ervoor dat inwoners geactiveerd worden.

Vermindering van de achteruitgang van de biodiversiteit

Groen en water dragen bij aan een gezonde, duurzame en klimaatbestendige leefomgeving en zijn essentiële elementen voor biodiversiteit. De afgelopen jaren zien we dat de biodiversiteit terugloopt. We bieden ruimte voor ecologische processen om biodiversiteitsverlies tegen te gaan door zowel bij de aanleg als het beheer de soortenrijkdom te stimuleren. Met meer fysieke ruimte voor groenblauwe structuren dragen wij bij aan biodiversiteitsherstel in het stedelijk gebied en het buitengebied. We stellen een soortenmanagementplan voor gebouw-afhankelijke diersoorten op om de energietransitie en de stedelijke ontwikkeling ruimte te geven, daarnaast stimuleren we initiatieven die bijdragen aan het herstel van biodiversiteit. De uitdagingen aan biodiversiteit en klimaatadaptatie koppelen we aan elkaar in het programma GroenBlauw.

Een vitaler buitengebied

Weert heeft een prachtig buitengebied met ruimte voor agrarische bedrijven en natuur. Het is belangrijk dat deze functies met elkaar in balans blijven en dat er perspectief geboden wordt voor de ondernemers. Perspectief voor het landelijk gebied betekent het realiseren van een vitaal landelijk gebied waarin het goed leven, wonen en werken is én bodem, water en natuur in goede staat zijn gebracht. Dit is niet vanzelfsprekend en gaat niet vanzelf. Intensivering én extensivering van de landbouw, duurzame energiebronnen, waterberging, nieuwe natuur, woningbouw en infrastructuur vragen allemaal om ruimte. Daarnaast hebben de gevolgen van de huidige en nieuwe landelijke opkoopregelingen in 2026 een enorme impact op het buitengebied, zowel economisch, sociaal als ruimtelijk. Wij zijn in gesprek met overheden, inwoners, ondernemers en onze (maatschappelijke) partners over de transitie van het buitengebied en nemen hierin de regie. Dat vraagt om overleg en afstemming met belanghebbenden en stakeholders.

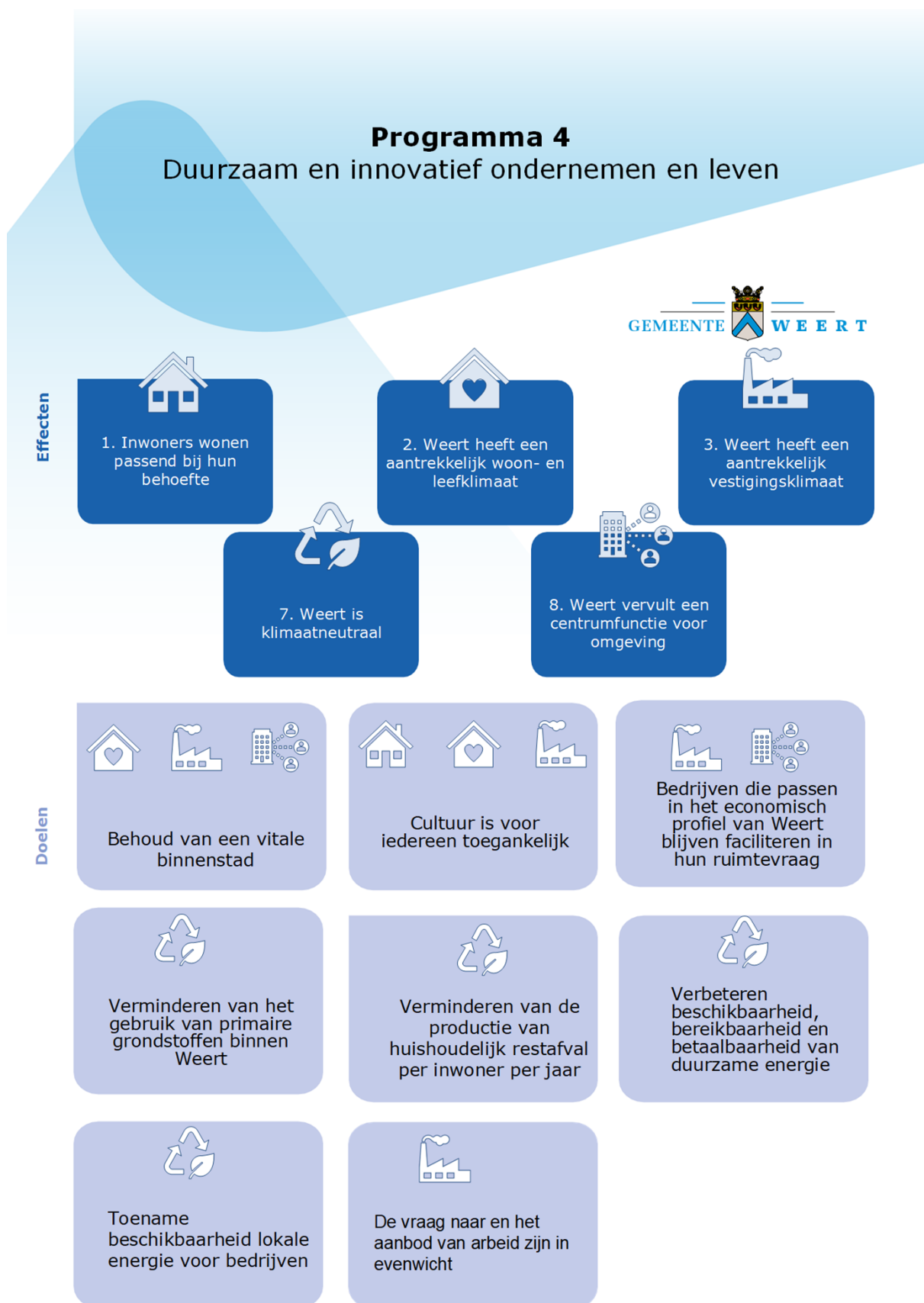
We vinden het belangrijk dat er een betere verbinding tussen bebouwd gebied en platteland wordt gemaakt. Denk hierbij aan fysieke verbindingen zoals recreatieve routes en verbindingen tussen groene en waterrijke natuur, maar ook aan verbinding tussen consument en agrariër. Om het leven op en de beleving van het platteland te verbeteren, streven we naar een gezonde geluid-, geur-, of luchtkwaliteit.

We werken samen met de partners binnen PiO Weerterland om uitvoering te geven aan de grotere gebiedsopgaven. Daarnaast stimuleren we plattelandsontwikkelingsprojecten zoals Leader Weerterland en de uitrol van de pilot klimaatadaptatiepadenstrategie.

Terugdringen overlastgevende soorten

Veranderende omgevingsfactoren zoals klimaatverandering, verandering in landgebruik en de invloed van ons menselijk handelen, zorgen ervoor dat soorten (planten en dieren) zich sneller en in sommige gevallen ongewenst manifesteren. Dit kan leiden tot hinder of overlast voor inwoners, landbouw en natuur. Vanuit overleg met betrokkenen en verantwoordelijke overheden en binnen de wettelijke kaders werken we verder in de aanpak om overlastgevende soorten of invasieve soorten terug te dringen.

PRG 4 Duurzaam en innovatief ondernemen en leven

Visie

Weert wil zich sterker profileren als een unieke plek in de technologische maakindustrie, in een modern industrieel landschap met directe verbindingen naar de hoogwaardige waardeketens van Brainport en de innovatieve clusters rondom de Brightlandcampussen (Economisch Profiel Weert, 2025). De strategische ligging van Weert, op een knooppunt van transportassen en binnen de invloedssfeer van een aantal sterke economische regio's biedt unieke kansen voor de versterking van de lokale economie waar Weert proactief op wil inspelen.

Weert wil niet alleen een plek zijn om te wonen, leven en recreëren, maar ook om te werken en te ondernemen. Beheerste groei vanuit eigenheid staat voorop. De economische eigenheid zit in een sterke MKB-structuur met talrijke gewortelde familiebedrijven actief in diverse sectoren. Vanwege de aanwezigheid van de nodige industrie van middelgrote schaal is Weert een echte maakstad met een bovengemiddeld aantal arbeidsplaatsen in deze sector.

De schaa sprong van Brainport biedt Weert een unieke kans om het economisch profiel te versterken. Deze versterking wordt ook gezocht in het zorgvuldig gebruik met grondstoffen en een daarop toegerust energiesysteem. De energietransitie en circulaire economie zijn van grote betekenis voor onze economie en bieden naast uitdagingen ook kansen voor nieuwe bedrijvigheid.

Weert is in 2030 een prachtige plek om te wonen, werken en elkaar te ontmoeten en heeft een centrumfunctie voor de buurgemeenten. Het intercitystation, het ziekenhuis en de culturele instellingen zijn en blijven voor de directe omgeving van belang. Daarnaast is Weert een netwerkstad: een flexibel regionaal platform voor experiment en kennisuitwisseling en een uitvalsbasis voor verbinding met de zeer diverse en hoogwaardige kenniseconomie in de regio. Voor jonge mensen is dat een uitstekende plek om hun loopbaan te starten en talenten te ontwikkelen.

De belangrijkste plekken voor ontmoeting veranderen met de ontwikkelingen mee. In de binnenstad ligt de nadruk naast winkelen steeds meer op ontmoeten en verblijven: door ons veranderende koopgedrag is dat onvermijdelijk, we doen onze aankopen immers steeds vaker via internet. Er wordt ingezet op een compacter centrum met een kleiner kernwinkelgebied en op het verminderen van de leegstand. De betekenis van de binnenstad als ontmoetingsplek blijft echter belangrijk doordat er nieuwe functies verschijnen. Het gaat daarbij meer om beleving in het algemeen, door de aanwezigheid van diverse culturele voorzieningen en andere vormen van ontspanning en ontmoeting.

Ambities 2026

Behoud van een vitale binnenstad

De binnenstad fungeert als ontmoetingsplek én als uithangbord. Voor onze inwoners, bezoekers en toeristen. Sfeer, beleving en verblijf/ontmoeting spelen een belangrijke rol, waarbij onder meer vergroening van betekenis is. Dit in een goede balans met evenementen. Voor de versterking van de binnenstad is onder andere het project herontwikkeling Beekstraatkwartier van groot belang. In het kernwinkelgebied streven we naar een aaneengesloten front van winkels en andere commerciële functies. Daartoe stimuleren we ondernemers en vastgoedeigenaren om naar dit gebied te verplaatsen en te investeren in hun onderneming en/of vastgoed. Samenwerking met en tussen de betrokken binnenstadpartijen is en blijft essentieel. Het Omgevingsprogramma Binnenstad is de leidraad voor de uitvoering van diverse activiteiten die voortvloeien uit de Omgevingsvisie.

Cultuur is voor iedereen toegankelijk

Weert biedt een cultureel klimaat waarin mensen elkaar vinden, zich uiten en hun talenten verder kunnen ontwikkelen. Er is een sterke culturele infrastructuur waarbij instellingen goed zichtbaar en

vindbaar zijn. De gemeente is door haar cultureel klimaat aantrekkelijk voor (nieuwe) inwoners, ondernemers en bezoekers.

Bedrijven die passen in het economisch profiel van Weert blijven faciliteren in hun ruimtevrage

De economische ambities van Weert zijn vastgelegd in het Economisch Profiel Weert (2025). Een strategisch kompas voor de gewenste ontwikkeling en groei van de lokale economie waarin keuzes zijn gemaakt en Weert zich voor de lange termijn (2025-2035) aan verbindt.

Weert heeft prachtige bedrijventerreinen op aantrekkelijke en goed en veilig bereikbare locaties met hoogwaardige bedrijven. De schaarse ruimte voor bedrijven en de druk vanuit de naastgelegen Brainportregio bieden uitdagingen en kansen waar we proactief op inspelen. Het is van belang om gevestigde bedrijven met een groeiende ruimtevrage te faciliteren. Daartoe intensiveren we -waar passend- het ruimtegebruik op bestaande bedrijventerreinen en zetten we in op uitbreiding van het bedrijventerreinenareaal.

Samen met Parkmanagement werken we aan een actieve samenwerking van ondernemers op de bedrijventerreinen en het stimuleren van verduurzaming en innovatie. Zo investeren we gezamenlijk in het toekomstbestendig maken van de bedrijventerreinen en stimuleren we de oprichting en instandhouding van BIZ-en (bedrijven investeringszones).

Verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen binnen Weert

We zetten ons actief in om zowel inwoners als lokale ondernemingen te betrekken bij de transitie naar een circulaire economie. Door middel van innovatieve initiatieven en sterke samenwerkingen leggen we de basis voor een circulaire samenleving. Met partners zoals Keyport en Zuyd Hogeschool faciliteren we diverse projecten die de circulaire economie bevorderen. Keyport ondersteunt lokale en regionale initiatieven, terwijl Zuyd Hogeschool via Perron Circulair fungeert als een circulaire hub voor innovatie. Deze samenwerkingen versnellen de overgang naar circulaire bedrijfsmodellen en stimuleren duurzame praktijken onder lokale ondernemers en inwoners.

Onze aanpak richt zich op vier kerngebieden: vermindering van grondstoffengebruik, substitutie van grondstoffen, levensduurverlenging en hoogwaardige verwerking. Door deze maatregelen te integreren in onze gemeentelijke processen en activiteiten, streven we naar een toekomst waarin economische groei, duurzaamheid en leveringszekerheid hand in hand gaan.

Verminderen van de productie van huishoudelijk restafval per inwoner per jaar

We zetten in op het verminderen van restafval ten gunste van hergebruik. Hiervoor nemen we onze huidige afvalinzameling en -verwerking onder de loep en werken we aan een nieuw beleid van afval naar grondstof. Dit is in lijn met de overgang van het Landelijke Afval Plan (LAP3) naar het Circulair Materialen Plan (CMP). We confirmeren ons aan de VANG-doelstellingen voor 2035, waarbij we streven naar een duurzamere en circulaire economie.

Verbeteren beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van duurzame energie

De energietransitie vormt een enorme uitdaging voor onze samenleving, economie en leefomgeving. De energietransitie is een ontwikkeling die afhankelijk is van diverse factoren en schaalniveaus. Het is dan ook een flinke uitdaging om ervoor te zorgen dat op elke gewenst moment er voldoende en betaalbare duurzame energie beschikbaar is om te voorzien in de energiebehoefte.

Netcongestie heeft consequenties voor onze woningbouwambities en uitbreiding van bedrijfslocaties in de komende jaren. Dit geldt zowel voor nieuwe ontwikkelingen als de bestaande woningvoorraad en bedrijventerreinen. Duurzame energie dient direct in of rond de gebiedsontwikkelingen en bedrijventerreinen geproduceerd, opgeslagen en verbruikt te worden. In het Energieperspectief Weert 2025-2030 zullen als kader concrete richtingen voor de komende vijf jaar worden opgenomen die hier verder invulling aan geven. Dit doen wij aan de hand van de

thema's: grootschalige duurzame opwek en opslag, energietransitie voor en door inwoners, energiesysteem en infrastructuur en energietransitie voor en door bedrijven.

We zetten bewust in op de energietransitie voor en door inwoners en bedrijven. Hierbij maken we gebruik van duurzame energiebronnen, bedrijven en huishoudens zijn bewuste gebruikers. Participatie en het bevorderen van de energietransitie binnen onze economische en sociale structuren, bijvoorbeeld door Warm Wonen in Weert, vormen daarbij een belangrijk onderdeel. Wij werken samen met partners en scholen om onze inwoners en bedrijven te blijven informeren en te ontzorgen. Het is op wijk-, bedrijventerrein- en gebiedsontwikkelingsniveau nodig om vraag en aanbod van energie zo goed mogelijk in balans te brengen. Vanwege de knelpunten op het elektriciteitsnetwerk zal dit zoveel mogelijk op lokaal niveau en als uitgangspunt vroegtijdig in de planontwikkeling in beeld moeten worden gebracht,

Bij de (bestaande) gebouwde omgeving is-naast fysieke aanpassingen van woningen en overige gebouwen met zonnepanelen, isolatie en overige energiebesparende maatregelen- ook energiearmoede een belangrijk onderdeel. Hierdoor krijgen de welzijnsaspecten voor inwoners steeds meer aandacht (zie ook Programma 1 Goed wonen voor elke doelgroep, onderdeel; verduurzamen bestaande woningvoorraad). Ook bij de inpassing van windparken, zonnevelden of grootschalige batterijopslag wegen we de beperkte ruimte die er is aan de voorkant steeds zwaarder mee. Separaat dient er aandacht te zijn voor de aanpassingen van de energie-infrastructuur in de gebouwde omgeving. De komende jaren zullen wij te maken krijgen met de plaatsing van een aanzienlijke hoeveelheid extra trafo huisjes en opgebroken straten voor het aanleggen van extra kabels en leidingen. We zoeken ook naar alternatieve vormen van energieopwekking. Dit vergt een integrale aanpak binnen de gemeente, waardoor we voor de uitvoering kiezen voor een programmatische werkwijze. Het Energieperspectief Weert 2025-2030 biedt hiervoor het kader.

We geven ruime aandacht aan de samenwerking met onze partners in de Energietransitie. Dit varieert van netbeheerders Enexis en Tennet, energiecoöperatie(s) zoals Weert Energie, de agrarische sector, het Weerter bedrijfsleven en onze buurgemeenten Nederweert, Leudal en Cranendonck tot met de RES NML, de provincie Limburg en waar nodig de provincie Noord-Brabant. Met de gemeenten Nederweert, Leudal en Cranendonck werken wij intensief samen aan het energiesysteem van de toekomst 2040. Als vertrekpunt dient hierbij het expertrapport over het energiesysteem van de toekomst.

Toename beschikbaarheid lokale energie voor bedrijven

Ruim 40% van de energie wordt in Weert verbruikt door bedrijven. Ze nemen een cruciale rol in binnen de energiehuishouding en het energiesysteem. Bedrijven hebben ernstig last van netcongestie, waar ze zowel individueel als gezamenlijk naar oplossingen toe kunnen werken. Met de 4 x 25 aanpak (25% besparen, 25% opwekken, 25% opslaan 25% uitwisselen) op bedrijventerreinen werken we aan oplossingen die voor ieder bedrijf kansen kunnen bieden. We werken aan energie-hubs op meerdere bedrijventerreinen. We bouwen mee aan kansen voor groepscontracten uit (gezamenlijk bedrijven met één contract) en we bieden individuele bedrijven inzicht in kansen om slimmer met energie om te gaan. We willen potenties bundelen door samen te werken met ondernemers en andere partners. Onze bedrijventerreinen moeten toekomstbestendig zijn en zich kunnen ontwikkelen tot belangrijke opwekker en verdeler van energie voor grote delen van de Weerter samenleving. Lokale betrokkenheid en eigenaarschap zijn daarin uitgangspunten.

De vraag naar en het aanbod van arbeid zijn in evenwicht

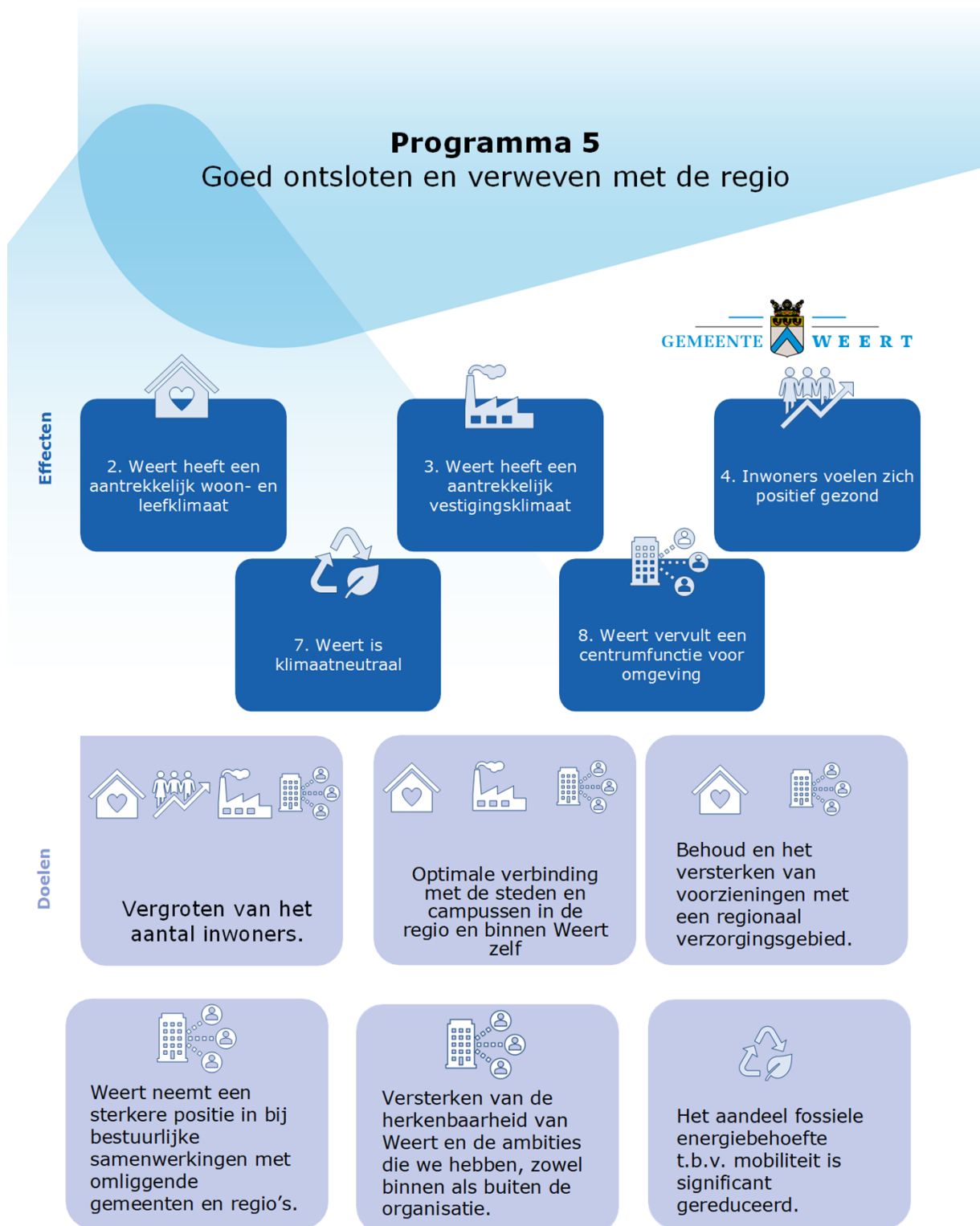
Als gevolg van de dubbele vergrijzing, maar ook door de aanzuigende werking van de regio Zuidoost-Brabant wordt het voor het Weerter MKB steeds lastiger om aan voldoende technisch geschoold personeel te komen. Het is belangrijk om kinderen al op jonge leeftijd te enthousiasmeren voor techniek, zodat ze kiezen voor een technische opleiding die aansluit bij de vraag van het bedrijfsleven. We zetten daarom samen met onderwijspartners en bedrijfsleven in op

doorgaande leer- en ontwikkellijnen PO-VO-MBO, in de vorm van een techniekcampus (het 'Huis van de Techniek') voor de regio.

Landelijk is er sprake van een hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur, waarbij de nadruk ligt op publiek-private samenwerking binnen de arbeidsmarktregio's. Deze hervorming biedt de kans om de dienstverlening te versterken en een toekomstbestendig stelsel op te zetten dat aansluit bij de behoeften van werkzoekenden, werkenden en werkgevers. Ook treedt op 1 januari 2026 de Wet van school naar duurzaam werk in werking. Het doel van de wet is dat scholen, gemeenten en doorstroompunten beter gaan samenwerken. Jongeren die dit nodig hebben krijgen begeleiding bij de overstap naar werk en bij (dreigende) werkloosheid (regionaal werkcentrum).

Ook zijn samenwerkingsverbanden tussen overheid, ondernemers en onderwijs ('triple helix') essentieel voor een betere aansluiting tussen opleiding en werk, en het stimuleren van innovatie. De lokale arbeidsmarktagenda, Parkmanagement, Keyport, de regiodeal, de arbeidsmarktregio Midden-Limburg en het Huis van de Techniek spelen een belangrijke rol om de verbindingen tot stand te brengen en te behouden.

PRG 5 Goed ontsloten en verweven met de regio

Visie

Weert is en blijft goed ontsloten en sterk verweven met haar regio, ook over provincie- en landsgrenzen heen. Dit geldt zowel voor bereikbaarheid als voor bestuurlijke samenwerking. In 2026 bouwen we voort op de ingezette koers van samenwerking in een krachtige regio, waarin Weert haar centrumfunctie vervult voor Midden-Limburg en het omliggende verzorgingsgebied in Belgisch-Limburg en Noord-Brabant.

De majeure thema's zijn wonen, economie/werkgelegenheid, voorzieningen, energie en bereikbaarheid. Deze opgaven overstijgen gemeentelijke grenzen en vragen om een gezamenlijke, gebiedsgerichte aanpak. Daarom concretiseren we dit jaar de samenwerking met de Metropoolregio Eindhoven (MRE) en Brainportregio. Samen met Nederweert zetten we hierbij nadrukkelijke vervolgstappen. We doen dit onder andere op het gebied van woningbouwprogrammering, arbeidsmarktvraagstukken, bereikbaarheid en het versterken van (boven)regionale voorzieningen. Ook op het gebied van energie en infrastructuur zoeken we actief de verbinding, met name met de buurgemeenten Leudal, Nederweert en Cranendonck. We bundelen onze krachten om te komen tot toekomstbestendige oplossingen voor netcapaciteit, opwek en verduurzaming, die passen binnen de ruimtelijke en economische opgaven van de regio.

De samenwerking binnen de regio Midden-Limburg blijft van grote waarde. We koesteren deze bestuurlijke verbinding, maar realiseren ons dat het verzilveren van onze ambities om een hoger schaalniveau vraagt. Daarom kijken we nadrukkelijker naar samenwerking met Noord-Limburg (Venlo), de Brainportregio en Belgisch-Limburg, waar vergelijkbare dynamiek en opgaven spelen. Op die manier positioneren we Weert als verbindende stad in een grensoverschrijdende regio met economische en maatschappelijke kansen.

Met de woningbouwopgave en de voorziene groei van circa 20% in inwoners, zijn we in 2025 gestart met een grootschalig verkeersonderzoek naar de doorstroming op de ringbanen. De resultaten daarvan vormen de basis voor concrete maatregelen. In 2026 worden de eerste quick-wins aanbesteed en uitgevoerd. Hiermee investeren we gericht in de bereikbaarheid van Weert — zowel voor vandaag als voor de toekomst. Een goed functionerende ringstructuur is essentieel om de stad leefbaar, veilig en economisch vitaal te houden.

Ambities 2026

Vergroten van het aantal inwoners

Weert streeft naar beheerste bevolkingsgroei om de vitaliteit van de stad te behouden en de brede welvaart te versterken. We zetten in op het realiseren van een aantrekkelijk en divers woningaanbod, passend bij de behoefte van starters, jonge gezinnen, senioren en arbeidsmigranten.

Hiermee spelen we in op de toenemende vraag naar woonruimte in de regio, mede door de dynamiek vanuit Brainport en Midden-Limburg. We koppelen woningbouwopgaven nadrukkelijk aan bereikbaarheid, leefkwaliteit en duurzame gebiedsontwikkeling, zodat nieuwe inwoners bijdragen aan een veerkrachtige en toekomstbestendige stad. We doen dit uit beheerste groei vanuit eigenheid. De verwachte bevolkingsgroei wordt opgevangen binnen de uitgangspunten van “de groene thuishaven”, met ruimte voor wonen, werken en ontmoeten.

Optimale verbinding met de steden en campussen in de regio en binnen Weert zelf

Weert is onderdeel van het Daily Urban System van de Brainportregio en speelt een belangrijke rol in de regionale verbindingen tussen wonen, werken en leren. We investeren gericht in hoogwaardige verbindingen naar steden zoals Eindhoven, Venlo, Roermond en Antwerpen, via spoor, weg en fietsinfrastructuur.

Binnen de stad verbeteren we de verbindingen tussen wijken, voorzieningen en economische clusters, zodat inwoners zich veilig en snel kunnen verplaatsen. De mobiliteitsopgaven worden

integraal verbonden aan woningbouw, economische ontwikkeling en ruimtelijke kwaliteit. Daarmee versterken we de regionale aantrekkelijkheid van Weert als leefstad én economische partner in Zuidoost-Nederland.

Behoud en het versterken van voorzieningen met een regionaal verzorgingsgebied.

Naast de maatschappelijke voorzieningen hebben we als centrumstad ook strategische voorzieningen, waar niet alleen onze eigen inwoners maar ook mensen van (ver) buiten onze gemeente gebruik van maken. Ons verzorgingsgebied strekt zich uit van Midden-Limburg tot Zuidoost-Brabant en Vlaanderen en omvat ongeveer 150.000 inwoners. In 2026 zullen we verder verkennen welke strategische voorzieningen passend zijn, gelet op de centrumfunctie van Weert en onze groeiambitie.

Weert neemt een sterkere positie in bij bestuurlijke samenwerkingen met omliggende gemeenten en regio's.

Weert heeft als centrumgemeente voor de regio Midden-Limburg, naast Roermond, een verantwoordelijkheid bij de regionale samenwerking. Die is de laatste jaren tot uitdrukking gekomen doordat Weert de voorzitter leverde voor de Samenwerking Midden-Limburg, het huisvesten van het Regiobureau (voor de Regio Deal) en het huisvesten van Keyport. Vanwege de groeiambities van Weert, die invloed hebben op onze regio én door omliggende gemeenten en regio's worden beïnvloed, heeft Weert een leidende positie ingenomen. Dat uit zich allereerst doordat Weert met de Metropoolregio Eindhoven gaat samenwerken. Andere voorbeelden zijn de samenwerking met Nederweert en het lidmaatschap aan de Euregio waarbinnen we de banden met de gemeente Neuss aan het aanhalen zijn. Deze samenwerkingen moeten ons helpen om onze opgaven goed te verbinden met de ontwikkelingen om ons heen en daar waar nodig zelf proberen invloed uit te oefenen op de ontwikkelingen elders.

Versterken van de herkenbaarheid van Weert en de ambities die we hebben, zowel binnen als buiten de organisatie.

We hebben een heldere positionering, waarin de groeiambitie van Weert wordt herkend. Dit is van belang, om partners, inwoners en werknemers aan ons te binden, zodat we onze opgaven gerealiseerd krijgen.

Concreet gaan we werken met een integrale communicatiestrategie. Extern moet dit onze positionering versterken, door inzet van on- en offlinecommunicatie. Denk daarbij ook aan de inzet van citymarketing, public affairs, regionale samenwerking, arbeidsmarktcommunicatie, evenementen etc. Daarbij staat de ontwikkeling van -met name digitale- communicatiemiddelen niet stil en moeten deze voldoen aan wet- en regelgeving voor wat betreft digitale veiligheid en toegankelijkheid. Ook vraagt ons pakket aan communicatiemiddelen voortdurend om doorontwikkeling en optimalisatie. Om adequaat met de juiste communicatie te kunnen inspelen op wat er speelt in de Weerter samenleving, is het belangrijk om inzicht te hebben in wat er leeft. Het is belangrijk om te kunnen meten of ingezette communicatie het juiste effect bij doelgroepen bereikt. We zetten extra stappen om dit structureel te kunnen monitoren en meten.

Het aandeel fossiele energiebehoefte ten behoeve van bereikbaarheid is significant gereduceerd.

Weert groeit en verandert. In 2026 zetten we stappen om onze bereikbaarheid toekomstbestendig te houden. Niet door te verbieden of te ontmoedigen, maar door het aanbieden van aantrekkelijke alternatieven. We kiezen voor een positieve benadering, waarin inwoners, bezoekers en ondernemers zelf ervaren dat andere vormen van mobiliteit soms sneller, gezonder of eenvoudiger zijn.

De auto blijft een belangrijk onderdeel van het Weerter mobiliteitssysteem. Het centrum blijft goed bereikbaar per auto en parkeren blijft toegankelijk. Maar we investeren tegelijkertijd actief in het stimuleren van alternatieven: goed openbaar vervoer, comfortabele fietsvoorzieningen, aantrekkelijke wandelroutes en het gebruik van hubs voor slimme overstappen.

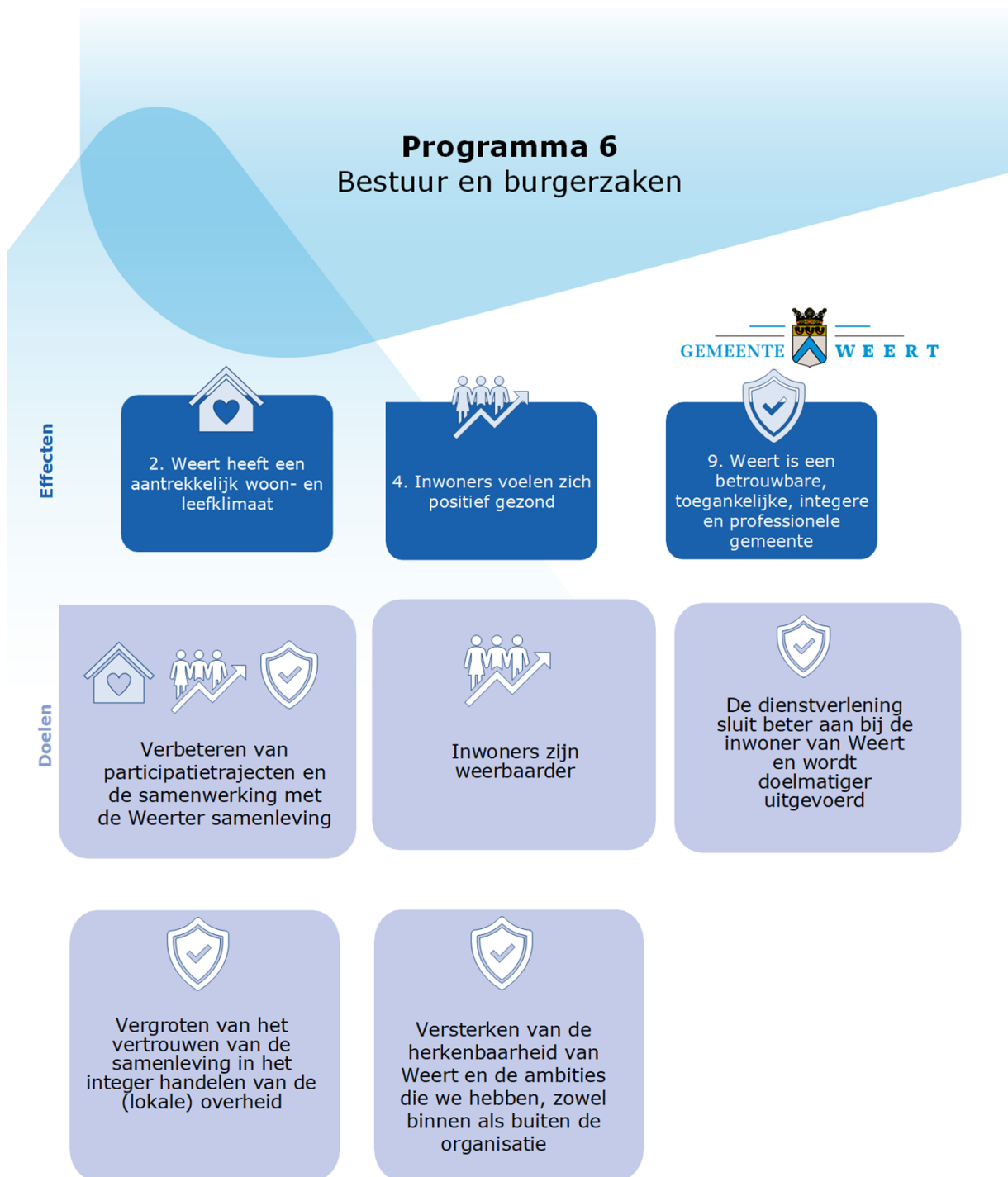
Via de werkgeversaanpak van Midden Limburg Bereikbaar stimuleren we het gebruik van OV en de fiets voor woon-werkverkeer. Hierbij worden medewerkers én werkgevers ondersteund met maatwerkoplossingen, campagnes en faciliteiten.

Een goed voorbeeld van hoe het wél kan, is de samenwerking met Trespas, dat in 2024 landelijke erkenning kreeg met de Zo Werkt Het Award (Groene Meters). Deze samenwerking tussen Provincies Noord-Brabant en Limburg, Connexxion, Trespas en de gemeente Weert laat zien dat een gezamenlijke aanpak leidt tot werkelijke verandering, zonder dat de mobiliteitsvrijheid onder druk komt te staan.

Tegelijkertijd bouwen we door aan een netwerk van laadinfrastructuur, zodat wie kiest voor elektrisch rijden, ook de juiste voorzieningen vindt. In nieuwe ontwikkelingen zorgen we dat parkeren is voorbereid op toekomstige wensen en gedrag.

We dragen bij aan het verminderen van de fossiele energiebehoefte in mobiliteit door te verleiden, stimuleren en ondersteunen – zonder rigide sturing. Zo blijft Weert een stad waar alle vervoerswijzen welkom zijn, maar waarin alternatieven vanzelfsprekender worden.

PRG 6 Bestuur en Burgerzaken

Visie

In Weert doet iedereen mee, een van de waarden uit onze strategische visie. Dit betekent ook dat de dienstverlening en communicatie van de gemeente Weert voor iedereen toegankelijk, uitnodigend en begrijpelijk moet zijn, zowel fysiek als digitaal. In onze dienstverlening staat de Weertenaar centraal. We sluiten aan bij de behoeften van inwoners, bedrijven en organisaties en werken zoveel mogelijk samen. De gemeente Weert wil van betekenis zijn voor de samenleving door professioneel en betrouwbaar te zijn. We focussen daarom op integriteit. We zetten in op het weerbaar maken van onze inwoners en creëren een zo veilig mogelijke leefomgeving.

Ambities 2026

Verbeteren van participatietrajecten en de samenwerking met de Weerter samenleving

We zetten participatie in om betrokkenheid en ideeën uit de samenleving verder te brengen, kwaliteit en draagvlak van beleid en uitvoering te vergroten en om een toegankelijker en beter samenwerkende gemeente te zijn. We laten mensen graag meedenken en op kleinschalig niveau willen we inwoners zeggenschap geven. Als hoeder van het algemeen belang is het gemeentebestuur voornamelijk aan zet om beslissingen te nemen.

De participatieve ruimte bepalen we altijd aan de voorkant en we communiceren eerlijk en helder over verwachtingen en kaders. We kiezen voor een uniforme aanpak bij participatietrajecten, met ruimte voor maatwerk. We experimenteren met vormen en instrumenten die passen bij onze participatiedoelstellingen en zoeken aansluiting bij initiatieven die leven in de gemeenschap.

In de komende jaren brengen we de basis op orde en investeren we in opleidingen voor medewerkers en kennisdeling. We evalueren participatietrajecten en zetten in op monitoring. Zo groeit ons beleid rondom participatie met ons optreden hierin en krijgt participatie een logische en solide plek in ons dagelijks werk voor en met de gemeenschap.

In 2026 geven we verder vorm aan de acties uit het Beleidskader Participatie. We maken medewerkers vaardig in het opzetten van participatietrajecten. We sluiten actief aan bij ideeën en initiatieven uit de samenleving en brengen deze verder. We selecteren participatietrajecten waar we het echt anders doen. Tot slot peilen we met onze tweejaarlijkse enquête gevoelens, ervaringen en meningen in de Weerter samenleving.

Inwoners zijn weerbaarder

Onze samenleving verandert voortdurend en steeds sneller. De klassieke criminaliteitsvormen laten nog steeds een daling zien, maar verdwijnen niet en er komen nieuwe vormen van criminaliteit en overlast bij (cybercrime, criminele ondermijning). Het opsporen en aanpakken hiervan valt in toenemende mate onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Ook daar waar het gaat om het weerbaar maken van de inwoners tegen al deze verschillende vormen van onveiligheid. Hiervoor wordt samengewerkt met verschillende disciplines en partijen. Daarnaast wordt ingezet op versterking van de weerbaarheid en het voorkomen van slachtofferschap.

De dienstverlening sluit beter aan bij de inwoner van Weert en wordt doelmatiger uitgevoerd

In 2026 richten we ons op drie belangrijke speerpunten: verbetering van de dienstverlening, procesgericht werken en digitalisering. Gemeente Weert biedt goede dienstverlening aan en streeft ernaar deze kwaliteit te behouden en te verbeteren door te investeren op deze drie punten. Een efficiënte, digitale afhandeling en de standaardisering van aanvragen geven ons ruimte voor het aanpakken van complexere vragen. Waar de digitale weg voor een inwoner niet voor de hand ligt of de omstandigheden erom vragen, zetten we in op persoonlijk contact. Dit zorgt ervoor dat inwoners snel en effectief geholpen worden, ook degenen die minder digitaal vaardig zijn.

Weert staat voor toegankelijke en gebruiksvriendelijke diensten en informatie. We gebruiken data om nog beter te sturen en betrekken de input van inwoners en ondernemers bij het verbeteren van de dienstverlening.

Procesgericht werken wordt een speerpunt in onze aanpak om onze efficiëntie verder te vergroten. In lijn met het vastgestelde dienstverleningsconcept verbeteren we in de eerste stappen minimaal 5 dienstverleningsprocessen. Hiermee bieden we in stappen onze inwoners een eenduidige en heldere dienstverlening. Daarbij zullen we waar mogelijk de kansen van digitalisering en de inzet van artificiële intelligentie optimaal benutten om nog beter in te spelen op de wensen en behoeften van onze inwoners. Met deze aanpak streven we naar meer efficiëntie in de processen, een transparante gemeente en uitbreiding en verbetering van de dienstverlening aan de hand van het dienstverleningsconcept.

Bij de aanpak houden we rekening met wetgeving en volgen we landelijke ontwikkelingen over de kanalen waarlangs we als gemeente diensten aanbieden, de eisen die aan digitalisering worden gesteld en de digitale toegankelijkheid. Dit doen we onder andere door te blijven investeren in de informatiehuishouding en -architectuur. Hierbij staat gebruiksgemak centraal en werken we voortdurend aan een veilige digitale omgeving. We hebben aandacht voor de digitale vaardigheden van de organisatie en zorgen voor de toegankelijkheid van onze dienstverlening. Technologieën volgen we en beoordelen we op bruikbaarheid en we staan stil bij de ethische aspecten van het gebruik hiervan.

Vergroten van het vertrouwen van de samenleving in het integer handelen van de (lokale) overheid

Niet iedereen heeft evenveel vertrouwen in het integer handelen van de overheid. Voor de uitvoering van gemeentelijke taken is dit vertrouwen echter wel van essentieel belang. Lang niet alle oorzaken van een gebrek aan vertrouwen liggen binnen onze invloedssfeer. In Weert zetten we daarom in op wat we wél kunnen veranderen. We formuleren een meerjarenvisie op het gebied van integriteit en verbinden hieraan concrete acties én ondersteunen onze medewerkers bij de uitvoering hiervan. Zo worden onze medewerkers regelmatig geïnformeerd en getraind over integriteit in de volle breedte, hun signaalvaardigheid wordt vergroot en weerbaarheid wordt gestimuleerd. Daarnaast faciliteren wij de vertrouwenspersonen van de gemeente Weert, zodat zij medewerkers vanuit hun rol gedegen kunnen ondersteunen. En als het nodig is, vragen we experts om advies over integriteit en daaraan verbonden risico's en aandachtspunten.

Versterken van de herkenbaarheid van Weert en de ambities die we hebben, zowel binnen als buiten de organisatie

We hebben een heldere positionering, waarin de groeiambitie van Weert wordt herkend. Dit is van belang, om partners, inwoners en werknemers aan ons te binden, zodat we onze opgaven gerealiseerd krijgen.

Concreet gaan we werken met een integrale communicatiestrategie. Extern moet dit onze positionering versterken, door inzet van on- en offlinecommunicatie. Denk daarbij ook aan de inzet van citymarketing, public affairs, regionale samenwerking, arbeidsmarktcommunicatie, evenementen etc. Daarbij staat de ontwikkeling van -met name digitale- communicatiemiddelen niet stil en moeten deze voldoen aan wet- en regelgeving voor wat betreft digitale veiligheid en toegankelijkheid. Ook vraagt ons pakket aan communicatiemiddelen voortdurend om doorontwikkeling en optimalisatie. Om adequaat met de juiste communicatie te kunnen inspelen op wat er speelt in de Weerter samenleving, is het belangrijk om inzicht te hebben in wat er leeft. Het is belangrijk om te kunnen meten of ingezette communicatie het juiste effect bij doelgroepen bereikt. We zetten extra stappen om dit structureel te kunnen monitoren en meten.

Bedrijfsvoering

Visie

De organisatie gemeente Weert maakt deel uit van de Weerter samenleving. Zij is mede verantwoordelijk voor de kwaliteit van leven en de leefomgeving van inwoners, bedrijven en organisaties. We zijn een professionele organisatie waarop onze inwoners graag een beroep doen, die partnerschap aangaat en bouwt aan een toekomstbestendig en duurzaam Weert. We spelen adequaat in op ontwikkelingen in de samenleving en verbeteren voortdurend. Weert heeft bevlogen medewerkers die er met plezier werken.

We hebben te maken met grote (maatschappelijke) opgaven, zoals de Omgevingswet, een woningbouwopgave, digitalisering, krapte op de arbeidsmarkt, energietransitie en vergrijzing. Deze opgaven vragen om meer interdisciplinaire samenwerking, zowel met de inhoudelijke vakafdelingen als tussen bedrijfsvoeringsafdelingen onderling. Elke opgave vraagt om één of meer rollen van de lokale overheid: initiatiefnemer, facilitator, deelnemer of wetgever. Dit vraagt nieuwe vaardigheden van medewerkers en een wendbare organisatie. Tijd en middelen staan echter onder druk door een steeds breder wordend takenpakket.

De organisatievisie 'Met hoofd en hart voor Weert' geeft richting aan de ontwikkeling van de organisatie, met als belangrijkste factor de ontwikkeling van de medewerkers. Stip op de horizon is de strategische visie 'Verwonder je in de groene thuishaven Weert'. De organisatievisie geeft antwoord op de vraag 'welke organisatie is nodig om deze visie te verwezenlijken?'. Uitgangspunt van de organisatievisie is dat organisatieontwikkeling geen traject of programma is, maar een continu proces dat aansluit op zijn omgeving, die altijd in beweging is.

Ambities 2026

De financiële duurzaamheid van de gemeente waarborgen.

Een gezonde financiële huishouding is een primaire voorwaarde om de gestelde doelen en maatschappelijke effecten te kunnen realiseren. De kaders hiervoor worden jaarlijks verwoord in de Kadernota. We blijven daarnaast investeren in het binnenhalen van externe financieringen, zoals Europese- en rijkssubsidies. Gelet op de omvang van de opgaven waar gemeenten voor staan, blijft het een uitdaging om financieel gezond te blijven. Denk hierbij aan de woningbouwopgave, gezondheid, energietransitie, bestaanszekerheid, duurzaamheid, digitalisering en migratie. De uitwerkingen van de verschillende transitieën hebben financiële gevolgen, die nu nog niet volledig duidelijk zijn. Ook de inflatie/prijsontwikkeling volgen we op de voet, maar is moeilijk voorspelbaar.

De krapte op de arbeidsmarkt en de financiële kaders maken dat we focus hebben en houden, richting geven én inzicht houden. De planning- en controlcyclus faciliteert dit.

Strategische investeringsplanning

Een vijftal jaren geleden is de gemeente Weert gestart met het traject Sturen op Effecten. Dit traject had tot doel om de stuurbaarheid van de gemeente te vergroten, beter onderbouwde keuzes te maken en onvoorspelbaarheden te verkleinen. Met dit traject is voornamelijk inrichting gegeven aan de logische opvolging van resultaat naar effect bij het opstellen van beleid en het maken van beleidskeuzes. Bij het maken van keuzes en afwegingen spelen echter ook financiële-, personele- en risicoaspecten een belangrijke rol. Het is niet alleen de vraag of we als gemeente op de lange termijn de juiste dingen doen in en voor de samenleving, maar ook of deze kunnen blijven betalen en ambtelijk kunnen blijven uitvoeren. Het samenspel en de afweging van deze factoren noemen we een scenario. Het vergelijken van meerdere scenario's leidt vervolgens tot beter onderbouwde keuzes voor de lange termijn.

In navolging hiervan is de gemeente in het voorjaar 2025 gestart met een strategische investeringsplanning (SIP). In deze planning kijken we vooruit tot 2040 om te zien wat de beleidskeuzes die we op dit moment maken, voor een financieel effect hebben op de lange termijn. We sturen dan niet alleen op maatschappelijke impact voor de lange termijn, maar houden deze ook

bewust duurzaam betaalbaar voor onze gemeente op basis van een structureel gezonde financiële huishouding. Op termijn vullen we dit aan met een gedegen strategische personeelsplanning en risicoanalyse.

Vooralsnog is de eerste inzet van SIP voorzien in het najaar 2025 voor de begroting 2026 als ondersteuning bij het stellen van de prioriteiten en vervangingen. Uiteindelijk zal dit proces opgenomen worden als vast onderdeel van de reguliere planning & control cyclus.

Een aantrekkelijkere en vitalere organisatie worden voor huidige en toekomstige medewerkers.

Grote (maatschappelijke) opgaven stellen eisen aan de talenten en vaardigheden van onze medewerkers. Parallel hieraan houdt de krapte op de arbeidsmarkt aan en alleen al vanwege pensionering stroomt een vijfde van het huidige personeel uit. Het vinden van nieuwe medewerkers is uitdagend. De arbeidsmarkt staat onder druk en dat blijft voorlopig zo. Het is daarom belangrijk dat we onze huidige medewerkers weten te behouden en tegelijkertijd gericht op zoek gaan naar nieuwe medewerkers, die passen bij de organisatie die we willen en moeten zijn. Een uniforme, herkenbare en aantrekkelijke positionering op de arbeidsmarkt is een vereiste. Het werkgeversmerk van Weert blijven we daarom doorontwikkelen. Wij willen daarnaast onze medewerkers (blijven) binden en boeien, door onder andere extra aandacht voor vitaliteit, opleiding en training, waardering, leiderschap, diversiteit en inclusie en voor het goede gesprek tussen leidinggevende en medewerker.

5 Financiële kaders

Algemene en specifieke uitgangspunten

ALGEMENE UITGANGSPUNTEN

Binnen de jaarlijkse planning- & controlcyclus is de voorbereiding van de begroting een belangrijk onderdeel. Bij de begroting komt het beleid dat de gemeente wil voeren bij elkaar en wordt de relatie gelegd met de financiële ruimte die beschikbaar is. Gegeven de financiële ruimte, moeten keuzes gemaakt worden. Om gefundeerde keuzes te kunnen maken, helpt het om enkele uitgangspunten te benoemen die binnen een gezond financieel beleid passen.

Deze zijn:

1. Een begroting die structureel sluitend en reëel in evenwicht is;
2. Een meerjarenraming 2027-2029 die ook voor het laatste jaar 2029 sluitend is.
3. Prioriteiten volgen een intern opgesteld toetsingskader en dienen altijd direct of indirect bij te dragen aan de realisatie van onze strategische visie (via effecten-doelen-resultaten).
4. Nieuwe structurele lasten worden gedekt met structurele baten of vermindering van al bestaande structurele lasten (nieuw voor oud).
5. Incidentele lasten die noodzakelijk/wenselijk en/of onvermijdelijk zijn, worden incidenteel gedekt.
6. Dotaties aan reserves die onderhavig zijn aan prijsschommelingen kunnen worden geïndexeerd op basis van een meerjarig berekende index, die nodig is om deze schommelingen op te vangen en het budget daarmee toekomstbestendig te houden.
7. Geen nieuwe taakstellingen: eventuele verlagingen worden direct in mindering gebracht op betreffende budgetten (en niet centraal "gestald").
8. Van de verbonden partijen wordt verwacht dat zij vanaf begrotingsjaar 2027 in principe extra (ruimtevragende) kosten van zowel bestaand beleid als nieuw beleid opvangen binnen de eigen exploitatie. Alleen hogere kosten als gevolg van indexering van lonen en prijzen komen dan voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking.
9. Hanteren van de uitgangspunten van de begrotingsbrief 2026 van de Provincie Limburg.

SPECIFIEKE UITGANGSPUNTEN

Naast belangrijke algemene uitgangspunten zijn er op diverse onderwerpen specifieke uitgangspunten die bij het opstellen van de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 belangrijk zijn. Het betreft dan bijvoorbeeld de te volgen indexeringen en het te hanteren overheadpercentage. Deze specifieke uitgangspunten worden elk afzonderlijk toegelicht. De percentages onderstaand weergegeven bij 2025 zijn op basis van de geactualiseerde cijfers van onder andere CPB en de CAO salarissen.

Overzicht diverse indexeringen voor begroting 2026 en meerjarenramingen 2027-2029	2025	2026	2027	2028	2029
Salarissen	2,0%	3,0%	3,8%	2,0%	2,0%
Prijsindex goederen en diensten (imoc, %)	2,9%	2,1%	2,2%	2,2%	2,3%
Omslagrente	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%
Consumentenprijsindex (cpi, %)	3,2%	2,6%	2,3%	2,2%	2,2%
Overheadpercentage	53%	53%	53%	53%	53%

Salarissen

Bij de berekening van de salariskosten wordt uitgegaan van een verhoging van de salarissen volgens de CAO. De huidige CAO Gemeenten liep tot en met 31 maart 2025. Voor de nieuwe CAO van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027 is er een onderhandelingsakkoord. Onder voorbehoud van stemming en aanneming zijn de resultaten van het onderhandelingsakkoord verwerkt in de cijfers.

Consistent met voorgaande jaren wordt voor de periode april 2027 tot en met december 2029 rekening gehouden met een trendmatig opslagpercentage van 2%.

Er wordt rekening gehouden met een compensatie via de algemene uitkering van 75%.

Prijsindex goederen en diensten (imoc, %)

Bij het opstellen van de begroting wordt bij budgetten, waar nodig, rekening gehouden met de jaarlijkse prijsmutatie. We begroten dynamisch, dat wil zeggen realistisch en cumulatief. We stellen voor om voor 2026 in principe de meest recente index voor materiële overheidsconsumptie (i.c. de imoc) van het CPB te gebruiken als achtervang, dat wil zeggen als er niets anders geldt en/of bekend is. Maar vooral ook om maatwerk te leveren en ruimte te laten voor afwijkingen bij het opstellen van de begroting.

Meerjarig heeft het CPB de volgende prijsindex gepubliceerd:

2027: 2,2 %

2028: 2,2 %

2029: 2,3 %.

Omslagrente

De omslagrente wordt berekend door de werkelijk aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde van de vaste activa, die integraal zijn gefinancierd op de peildatum 1 januari van het betreffende begrotingsjaar.

Vooralsnog wordt uitgegaan van een omslagpercentage van 0,8. Aan de hand van de verwachte boekwaarde van de investeringen op peildatum 1 januari 2026 (activa volgens de meest recente jaarrekening (i.c. 2024) inclusief alle besluiten tot beschikbaarstelling van investeringsbudgetten tot aan het moment van afronding begrotingssamenstelling), kan het zijn dat het definitieve percentage nog bijgesteld moet worden.

Door de wijziging in de BBV-voorschriften wordt met ingang van 2025 geen aparte rente meer berekend voor de grondexploitatie. Voor de berekening van de rente van de grondexploitatie wordt voortaan ook de omslagrente berekend.

Consumentenprijsindex (cpi, %)

Het is gebruikelijk om ook bij belastingen, leges en privaatrechtelijke tarieven en dergelijke een indexering toe te passen.

Vanaf 2022 hanteren we hiervoor de meest recente nationale consumentenprijsindex (cpi, %) conform publicatie door het CPB. In februari 2025 is deze voor 2026 bepaald op 2,6%.

De CPI index kan in beginsel uniform op alle belasting- en legestarieven worden toegepast. Bij indexering dienen we erop te letten dat bij heffingen waarvoor een maximum kostenverhaal van 100% geldt (afvalstoffenheffing, rioolheffing, naheffingsaanslagen parkeerbelastingen en leges), de geraamde baten de geraamde lasten niet overstijgen.

Het Rijk stelt jaarlijks een maximumtarief vast voor rijbewijzen en reisdocumenten.

Meerjarig heeft het CPB de volgende prijsindex gepubliceerd:

2027: 2,3 %

2028: 2,2 %

2029: 2,2%.

Overheadpercentage

Op basis van artikel 13 lid 2 van de Financiële Verordening gemeente Weert 2021, wordt een overheadpercentage berekend. Dit percentage wordt om de 4 jaar herzien. Tot en met 2023 is een gemiddeld percentage over 4 jaar gehanteerd van 52%. Op basis van de jaarrekening 2022 is een nieuwe berekening gemaakt die uitkwam op een gemiddeld percentage van 53%. Dit percentage wordt gehanteerd voor de jaren 2024-2027. In de tabel is dit percentage ook nog voor 2028 en 2029 ingevuld, maar dit zal wijzigen als op basis van de jaarrekening 2026 weer een nieuwe berekening wordt gemaakt.

Tarievenbeleid

Toepassing consumentenprijsindex en maximaal 100% kostendekking

De tarieven van de lokale heffingen 2026 passen wij aan op basis van de uitgangspunten voor de begroting 2026. Voor begrotingsjaar 2026 zal dan ook worden gerekend met een index van 2,6% (consumentenprijsindex, cpi) tenzij anders wordt besloten. Verder gaan we er voor alle rechten vanuit dat deze, voor zover (wettelijk) mogelijk, maximaal 100% kostendekkend zijn.

Onroerende-zaakbelastingen 2026

Anders dan bij de overige gemeentelijke belastingen (zoals de toeristenbelasting, de parkeerbelastingen, leges enz.) worden hier niet de OZB-tarieven geïndexeerd, maar wordt de OZB-opbrengst geïndexeerd.

Rioolheffing 2026

Voor de rioolheffing 2026 worden twee scenario's uitgewerkt. De besluitvorming hierover vindt plaats in de vergadering van de gemeenteraad van 25 juni 2025.

Scenario 1 is opgebouwd uit maatregelen om het MIP (meerjareninvesteringsplan) voortvarend aan te pakken waarmee overlast beperkt wordt door te kiezen voor gebiedsgewijze aanpak. Door zoveel mogelijk af te koppelen verwerken we hemelwater ter plekke waardoor we duurzamer omgaan met hemelwater en het rioolstelsel efficiënter benutten. Bij toepassing van scenario 1 stijgen de kosten met € 5,00 per jaar (vastrecht van € 231,12 in 2025 naar € 236,16 in 2026) exclusief toekomstige inflatiecorrectie.

Bij scenario 2 wordt de keuze om enkel af te koppelen bij een gebiedsgewijze aanpak voorgesteld. In de overige gebieden wordt vooral ingezet op het relinen (dat is moderne rioolrenovatie zonder dat er graafwerkzaamheden nodig zijn) en het vervangen van bestaande systemen. Op de lange termijn blijft er ruimte om de huidige systemen te vervangen, maar is er minder aandacht voor verbetering. Dit geeft een voordeel in de hoogte van de rioolheffing, maar dan wel pas op de langere termijn. Bij toepassing van scenario 2 stijgen de kosten ook met € 5,00 per jaar (vastrecht van € 231,12 in 2025 naar € 236,16 in 2026) exclusief toekomstige inflatiecorrectie.

In de besluitvorming is voor beide scenario's een b-scenario opgenomen waarbij de saneringskosten vanuit de voorziening riolering opgevangen worden. De impact van deze keuze wordt pas zichtbaar in de rioolheffing vanaf 2028.

Reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing en reinigingsrecht) 2026

Het doel is de productie van huishoudelijk restafval per inwoner naar 100 kg per persoon per jaar te verminderen. Verder streven wij er naar dat het percentage gescheiden ingezameld afval wordt verhoogd naar 75% en dat 65% van het huishoudelijk afval uit Weert in 2035 wordt gerecycled. Om deze doelen te behalen wordt een uitvoeringsprogramma Van Afval Naar Grondstof opgesteld. Hiervoor nemen we onze afvalinzameling onder de loep en wordt hier rekening mee gehouden bij de aankomende aanbesteding rond de milieustraat en het beheer van de ondergrondse containers. De kosten voor het overstappen van de huidige duobak naar een ander inzamelsysteem zijn reeds in de afvalstoffenheffing verdisconteerd en dan ook gereserveerd voor de uitvoering hiervan wanneer dit nieuwe afvalbeleid definitief is vastgesteld. Dit heeft voorshands dus nog geen effect op de afvalstoffenheffing op korte termijn.

Er zijn hier wel effecten op de langere termijn omdat door komende regelgeving en belastingen de kosten van de verwerking van restafval significant zullen stijgen. In 2026 zal de CO2 belasting met € 6 per ton stijgen. Een verdere jaarlijkse stijging volgt dan.

Ook wordt verwacht dat de inzameling- en verwerkingscontracten komend jaar met circa 3% worden geïndexeerd.

Momenteel worden enkele scenario's voor inzamelmethoden uitgewerkt met inachtneming van de financiële aspecten en van de milieueffecten. Of het bedrag dat in de afvalstoffenheffing is opgenomen voldoende zal zijn voor de uitvoering, is afhankelijk van de keuze van het scenario.

Het is nu dan nog onvoldoende inzichtelijk wat voornoemde ontwikkelingen exact voor de hoogte van de tarieven reinigingsheffingen 2026 zullen gaan betekenen.

Precariobelastingen

De gemeente streeft voor de toekomst naar een sober, duurzaam en robuust belastingpalet. Dit vertaalt zich concreet in een optimaal te benutten belastingareaal, in stabiele en nauwkeurig voorspelbare belastingopbrengsten en in een afname van fout- en fraudegevoeligheid tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten van bestandsbeheer en het heffen en innen van belastingen (de zogenaamde perceptiekosten). Uitgangspunt daarbij is dat in verhouding tot de opbrengsten de perceptiekosten niet te hoog mogen zijn, tenzij met de belasting andere doelen worden nagestreefd die hoge perceptiekosten rechtvaardigen. Bij de precariobelastingen kan dit uitgangspunt opportuun zijn.

Want voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond kan een precariobelasting worden geheven (begroting 2025: € 62.000). Circa 50% van de opbrengst van deze belasting wordt gegenereerd vanuit de terrassen en uitstallingen in de Weerter binnenstad. De precariobelasting is echter een belasting die, bij het streven naar een optimale benutting van het aanwezige heffingsareaal, ten opzichte van de opbrengst relatief hoge perceptiekosten (met name vanwege bestandsbeheer) met zich meebrengt. De belastingobjecten (voorwerpen op of boven gemeentegrond, zoals bouwcontainers, terrassen en uitstallingen) zijn verplaatsbaar, vervangbaar of anderszins aan wijzigingen onderhevig: kortom de heffingsgrondslagen zijn vluchtig. Dat betekent dat er jaarlijks bestandscontroles zouden moeten plaatsvinden. Voor 2026 worden de tarieven precariobelastingen in beginsel met 2,6% geïndexeerd. Daar wordt bij de begroting 2026 ook voor zover mogelijk inzage gegeven in de hoogte van de perceptiekosten in verhouding tot de begrote opbrengst.

Synchronisatie kostenverdeelmethodiek BsGW en interne kostenverdeelmethodiek 2026 e.v.

In de begroting 2025 van BsGW is voor het eerst de nieuwe kostenverdeelmethodiek (KVM) voor de berekening van de gemeentelijke bijdragen toegepast. Bij de nieuwe KVM worden de kosten toebedeeld aan de grote primaire belastingprocessen (heffen, innen en WOZ-waarderen). Wat opvalt is dat er ten opzichte van de oude KVM veel meer kosten aan het proces WOZ-waarderen (ten behoeve van de OZB) zijn toebedeeld. Al deze kosten zijn zogenaamde perceptiekosten die dan weer de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage aan BsGW vormen. Deze perceptiekosten worden voor zover het afvalstoffen en riolering betreft, verdisconteerd in de tarieven afvalstoffenheffing en in de mutatie in de voorziening riolering. De overige perceptiekosten komen ten laste van de algemene middelen. Bij de behandeling van de begroting 2026 van BsGW wordt voorgesteld om met ingang van 2026 de toerekening van de bijdrage aan BsGW aan taakvelden in de gemeentelijke begroting te baseren op de nieuwe KVM van BsGW (te synchroniseren) en de financiële gevolgen daarvan te verwerken in de begroting 2026.

Autonome ontwikkelingen

Inwoners en woningen

Bij de opbouw van de budgetten kunnen correcties op de ramingen plaatsvinden op basis van de eerder beschreven financiële uitgangspunten, waaronder de verwachte salaris- en prijsmutaties, maar ook op basis van autonome ontwikkelingen.

Autonome ontwikkelingen kunnen onder meer zijn:

- wijzigingen in de inkomsten of uitgaven op grond van eerder genomen besluiten of van bovenaf (Rijk) opgelegde maatregelen;
- wijzigingen in het aantal uitkeringsgerechtigden;
- uitbreiding van wegen, plantsoenen, riolering etcetera;
- wijzigingen van het ledenaantal van gesubsidieerde verenigingen.

De belangrijkste autonome ontwikkeling is de wijziging in het aantal inwoners en aantal woningen. De wijziging in het aantal inwoners en het aantal woningen voor de jaren 2025 tot en met 2029 wordt als volgt geraamd:

- Het voorlopig aantal inwoners per 1 januari 2025 in de gemeente bedraagt 51.355. Verder wordt uitgegaan van een groei met 125 inwoners per jaar.
- Het aantal woningen volgens CBS per 1 januari 2025 in de gemeente bedraagt 23.912. De verwachte toename in 2025 wordt geschat op 250 woningen. Ook voor de jaren 2026 tot en met 2029 wordt een toename van 250 woningen per jaar verwacht.

Ontwikkelingen Gemeentefonds

De Voorjaarsnota 2025 van het Rijk is op 18 april 2025 gepubliceerd. Deze geeft een vooruitblik op de rijksbegroting voor de komende jaren. De gevolgen voor de gemeenten worden verwerkt in de meicirculaire van 2025, welke onderdeel is van de gemeentelijke begroting.

Belangrijkste ontwikkelingen Voorjaarsnota 2025

Naast de jaarlijkse aanpassing van de accessen, zijn hieronder de belangrijkste ontwikkelingen in de Voorjaarsnota 2025 weergegeven:

Demping terugval gemeentefonds vanaf 2026

Vanaf het jaar 2026 zijn structurele middelen door het Rijk opgenomen welke de terugval van het gemeentefonds dienen te dempen. Voor alle gemeenten in Nederland betreft dit een demping van € 400 miljoen euro in 2026 oplopend tot € 424 miljoen euro in 2030.

Aanvullende post Hervormingsagenda Jeugd

De bedragen welke bij het Ministerie van Financiën als Aanvullende post Hervormingsagenda Jeugd waren gereserveerd, worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Het gaat om een bedrag van € 356 miljoen euro in 2026 variërend tot € 342 miljoen euro in 2030.

Tekorten voor rekening rijk

Op 30 januari 2025 heeft de deskundigencommissie Van Ark geadviseerd om de structurele tekorten in de jeugdzorg van € 828 miljoen euro gelijk te verdelen tussen Rijk en gemeenten. In de Voorjaarsnota 2025 is voor het gemeentefonds vanaf 2025 een structureel saldo van € 414 miljoen euro opgenomen.

De deskundigencommissie Van Ark heeft het Rijk ook geadviseerd om de tekorten op de jeugdzorg voor de jaren 2023 en 2024, in totaal € 728 miljoen euro, aan de gemeenten te compenseren. Deze saldi zijn niet opgenomen in de Voorjaarsnota 2025.

Groeipad maatregelen Hervormingsagenda

In de Voorjaarsnota 2025 is een incidentele post voor 2026 en 2027 opgenomen voor het verzachten van het ingroeipad van de maatregelen van de Hervormingsagenda. In 2026 gaat het om een saldo van € 498 miljoen euro en voor 2027 is het € 447 miljoen euro. Uitgangspunt hierbij is wel dat de volledige besparing van de Hervormingsagenda in 2028 gerealiseerd wordt.

In 2028 volgt er een nieuw "financieel arrangement" voor Jeugdzorg. Hiervoor geeft de deskundigencommissie in 2028 een advies. Om deze reden heeft het kabinet ervoor gekozen om geen verdere structurele middelen vanaf 2028 toe te kennen.

Eigen bijdrage Jeugdzorg

Per 1 januari 2028 wordt een eigen bijdrage voor jeugdzorg ingediend. Deze maatregel moet structureel € 260 miljoen euro opleveren en wordt derhalve op het saldo van het gemeentefonds in mindering gebracht.

Sturen op trajectduur jeugdzorg

Het Rijk en de gemeenten gaan met de sector afspraken maken over hoe beter te kunnen sturen op trajectduur. Deze maatregel moet structureel € 68 miljoen euro opleveren en wordt derhalve op het saldo van het gemeentefonds in mindering gebracht.

Indexeren opbrengst Hervormingsagenda

De besparingsopgave van de Hervormingsagenda is in zowel prijs- als volumepeil 2019 ingeboekt. Aangezien beide zijn gestegen de afgelopen jaren, veronderstelt het Rijk dat hier vanaf 2028 € 507 miljoen euro op bespaard kan worden. Dit saldo is derhalve in mindering gebracht op het gemeentefonds.

De financiële effecten van bovenstaande ontwikkelingen zien er landelijk als volgt uit:

(Miljoenen euro)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
<u>Accres</u>						
Demping terugval GF 2026	-	400	422	412	414	424
Bijstelling accres o.b.v. CEP 2025	370	495	543	561	653	-
<u>Jeugd</u>						
Aanvullende post Hervormingsagenda Jeugd	-	356	274	313	342	342
Tekorten voor rekening rijk	414	414	414	414	414	414
Groeipad maatregelen Hervormingsagenda	-	498	447	-	-	-
Eigen bijdrage Jeugdzorg	-	-	-	-260	-260	-260
Sturen op trajectduur Jeugdzorg	-	-	-	-68	-68	-68
Indexeren opbrengst Hervormingsagenda	-	-	-	-507	-507	-507
<u>WMO</u>						
Uitstel vervanging abonnementstarief	-	225	-	-	-	-
<u>BTW-compensatiefonds</u>						
Afrekening ruimte onder plafond 2024	-115	-	-	-	-	-
Totaal effect op GF	669	2.388	2.100	865	988	345

Voor de gemeente Weert leidt dit globaal tot het volgende financiële effect:

Bedragen in € 1.000	2026	2027	2028	2029
Globale indicatie gevolgen voor Weert	6.923	6.080	2.496	2.821

Dit is een zeer globale indicatie. Hierbij is verder géén rekening gehouden met andere mutaties op het GF, zoals bijstelling van de uitkeringsbasis, taakmutaties en mutaties op de decentralisatie- of integratie-uitkeringen.

Verbonden partijen

Bij onze verbonden partijen spelen ook diverse zaken die tot kostenstijgingen leiden. Zij hebben te maken met prijsstijgingen op het vlak van energie, huren, brandstof, materialen en lonen. Deze prijsstijgingen werken al snel door naar de gemeente. Bij de verbonden partijen in de GR-regeling vertaalt zich dit meestal naar een hogere gemeentelijke bijdrage. De verbonden partijen starten hun P&C-cyclus verplicht eerder dan de gemeenten, waardoor deze in de kadernota als ontwikkeling kunnen worden meegenomen.

Ten opzichte van 2025 is in totaliteit sprake van een stijging van € 1.301.005 (2025: + € 2.504.904).

De grootste stijgingen zijn als volgt toe te lichten:

- VRLN: de bijdrage aan de VRLN stijgt met name als gevolg van het versterkingsplan GGD. Hiermee was in de begroting 2025 van de VRLN nog geen rekening gehouden.
- MGR: de bijdrage aan de MGR stijgt als gevolg van de uitvoeringskosten voor module 1 (Jeugd en WMO) met ingang van 2026. In de begroting 2026 van de MGR zijn aannames gedaan met betrekking tot zowel de datum van toetreding als het uit te voeren takenpakket door de MGR. Uitgangspunt is dat de gemeentelijke bijdrage voor de uitvoeringskosten van module 1 opgevangen kan worden binnen de beschikbare gemeentelijke uitvoeringsbudgetten.
- Omnibuzz: de bijdrage aan Omnibuzz stijgt met name doordat het GGZ vervoer is toegevoegd aan de dienstverlening. Verder is er een toename in de bijdrage van het leerlingenvervoer. Dit wordt veroorzaakt door een hoger volume aan kilometers en een hogere prijs, doordat de BTW op deze dienstverlening niet aftrekbaar is.
- RUD: de bijdrage aan de RUD stijgt vanwege een aantal besluiten die het Algemeen Bestuur heeft genomen vooruitlopend op het bedrijfsplan om te komen tot een robuuste omgevingsdienst. In deze bijdrage zijn de kosten voor de nieuwe organisatie NIET meegenomen.

Onderstaand is inzichtelijk gemaakt hoe de gemeentelijke bijdragen voor 2026 zich ontwikkelen:

GR	Bijdrage 2026	Bijdrage 2026	Mutatie +/-
	(begr 2026-2029)	(jaarschijf begr 2025-2028)	
BsGW	902.361	980.823	-78.462
VRLN	7.674.982	7.320.600	354.382
MGR	532.299	123.208	409.091
ICTNML	3.009.733	2.849.899	159.834
Risse	7.667.484	7.685.773	-18.289
Omnibuzz	2.063.822	1.637.955	425.867
RUD	196.045	147.463	48.582
Totaal	22.046.726	20.745.721	1.301.005

Overige autonome ontwikkelingen

Omgevingsdienst /RUD LN

Binnen de gemeenschappelijke regeling RUD Limburg Noord werken de 15 Noord-Limburgse gemeenten en Provincie Limburg samen in de uitvoering van (met name) de wettelijke milieutaken (bijv. het milieutoezicht op bedrijven). Het onderzoeksrapport van de commissie Van Aartsen ('Om de Leefomgeving') was in 2021 aanleiding voor de start van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (het IBP), een landelijk programma ter versterking van het stelsel van omgevingsdiensten in Nederland. Vanuit dit programma zijn 6 pijlers uitgewerkt. Deze pijlers bevatten onder andere robuustheidscriteria, waaraan alle omgevingsdiensten in Nederland moeten voldoen. De genoemde robuustheidscriteria gaan onder andere over de omvang van de omgevingsdienst en het percentage personeel in vaste dienst. Het niet voldoen aan de robuustheidscriteria zal – zoveel is inmiddels duidelijk – leiden tot een interventie vanuit het ministerie, waarmee de regie uit handen wordt genomen om als regio Noord- en Midden-Limburg zelf vorm te geven aan de nieuwe omgevingsdienst. Deze regie wil de regio Limburg Noord graag zelf behouden. In 2024 is de keuze gemaakt om de RUD Limburg Noord om te vormen naar een Omgevingsdienst die voldoet aan de landelijke robuustheidscriteria voor de milieu uitvoeringstaken.

In 2025 wordt dit, door een projectteam, verder uitgewerkt in het bedrijfsplan. Afgezien van benodigde extra personele inzet en middelen ten behoeve van de uitwerking/implementatie van het bedrijfsplan is nog geen concreet zicht op de meer structurele consequenties en risico's op personeel, organisatorisch of financieel vlak. De nieuwe robuuste RUD LN is immers op zijn vroegst in uitvoering per 1-4-2026. Mogelijke effecten voor 2026 zullen derhalve pas na de vaststelling van de reguliere begroting 2026 kunnen worden verwerkt middels een begrotingswijziging. Wel dient rekening gehouden te worden met een toename van de kosten van onze bijdrage aan de nieuwe Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg. Deze structurele kostentoeename is voornamelijk een gevolg van het opzetten van een nieuwe organisatie, het voldoen aan de landelijke robuustheidscriteria, de kwaliteitscriteria 3.0 en een eigen bedrijfsvoering.

Autonome ontwikkelingen samengevat

Hieronder zijn de financiële effecten van de autonome ontwikkelingen weergegeven. In de meerjarenraming van de begroting 2025 is reeds rekening gehouden met een toename van 125 inwoners per jaar en 250 woningen per jaar. Bij de toename van het aantal woningen is voorzichtigheidshalve nog geen rekening gehouden met de woondeal en de versnelling woningbouw.

Doordat de realisatie 2024 afwijkt van deze aantallen (hogere toename aantal inwoners en lager aantal woningen), is de impact hiervan doorgerekend in het verwachte saldo van het gemeentefonds en de OZB-opbrengsten.

Verschuiving lasten bestaande diensten

Doordat de gemeentelijke bijdragen aan zowel de MGR als Omnibuzz stijgen vanwege aanvullende diensten die zij voor de gemeente gaan uitvoeren, vindt er een positieve lastenverschuiving plaats van het uitvoeringsbudget bij de gemeente naar de bijdrage aan de specifieke GR.

Autonome ontwikkelingen (* €1.000)	2026	2027	2028	2029
Toename GF inwoners	93	96	98	101
Afname GF woningen	-16	-17	-17	-17
Afname woningen (OZB)	-59	-59	-59	-59
Autonome ontwikkelingen baten	18	21	23	25
Verbonden partijen	-1.301	-1.117	-764	-1.041
<i>verschuiving lasten bestaande diensten</i>	635	639	643	643
Autonome ontwikkelingen lasten	-666	-478	-122	-398
Totaal effect autonome ontwikkelingen	-647	-457	-99	-373

Actuele stand financiële meerjarenraming, structureel reëel evenwicht en algemene reserve

Meerjarig financieel perspectief

In onderstaande tabel worden de financiële effecten weergegeven zoals deze op dit moment bekend zijn, hetgeen leidt tot een meerjarig financieel perspectief.

Onderstaand meerjarenperspectief is, voor het gemeentefonds, gebaseerd op de Voorjaarsnota van het Rijk. Verder zijn de uitkomsten van de tussenrapportage 2025, de inschatting van de loon- en prijsontwikkeling, de bijdragen aan verbonden partijen en de ingreep van het Rijk opgenomen. Deze zijn deels al afzonderlijk toegelicht.

Wat echter nog niet is meegenomen, zijn de definitieve financiële effecten van de meicirculaire. Een inschatting daarvan is wel al meegenomen op basis van de verschenen Voorjaarsnota. De meicirculaire is ten tijde van het opstellen van de Kadernota nog niet ontvangen. Deze gaat het financieel kader nog verder beïnvloeden: positief of negatief. Daarnaast zijn nog enkele mogelijke financiële effecten van het verschenen Hoofdlijnenakkoord 2024-2028, zoals bijvoorbeeld een budgetkorting van 10% op de SPecifieke UitKeringen (SPUK's) vanaf 2026, nog niet meegenomen. Pas bij de voorbereidingen voor de begroting worden zaken grondiger uitgewerkt, kan de ontvangen meicirculaire ook verwerkt worden en wordt gewerkt aan het begrotingssaldo. Dat neemt niet weg dat dit kader vooralsnog richtinggevend kan en mag zijn bij het opstellen van de begroting.

Uit onderstaand meerjarig financieel perspectief blijkt vooralsnog (exclusief begrotingsvoorbereiding) dat onze gemeente in 2026 niet met een "ravijnjaar" te maken krijgt. Maar zoals landelijk ook al uitgesproken is, lijkt het er wellicht op dat dit verschuift naar 2029. Dat kunnen we met wat meer zekerheid aangeven als de begrotingsvoorbereiding afgerond is.

Bedragen in € x 1.000	2026	2027	2028	2029
Actualisatie begrotingssaldi				
Saldo primaire Meerjarenbegroting 2025-2028	-261	242	229	229
Reeds genomen raadsbesluiten t/m april 2025	-564	-60	72	72
Doorwerking Tussenrapportage 2025	-2.146	-865	-678	-678
SUBTOTAAL GEACTUALISEERDE BEGROTINGSSALDI	-2.971	-682	-377	-377
Ontwikkelingen kadernota				
a. Loonkostenontwikkeling	1.272	422	379	-512
b. Prijsinflatie	-1.767	-1.767	-1.739	-1.739
c. Autonome ontwikkelingen	-647	-457	-99	-373
SUBTOTAAL ONTWIKKELINGEN KADERNOTA (EXCL. GEMEENTEFONDS)	-1.141	-1.802	-1.458	-2.624
Gemeentefonds (inschatting o.b.v. Voorjaarsnota Rijk)				
Accres				
Demping terugval GF 2026	1.160	1.222	1.189	1.182
Bijstelling accres o.b.v. CEP 2025	1.435	1.572	1.619	1.864
Jeugd				
Aanvullende post Hervormingsagenda Jeugd	1.032	793	903	976
Tekorten voor rekening rijk	1.200	1.199	1.195	1.182
Groeipad maatregelen Hervormingsagenda	1.444	1.294	0	0
Eigen bijdrage Jeugdzorg	0	0	-750	-742
Sturen op trajectduur Jeugdzorg	0	0	-196	-194
Indexeren opbrengst Hervormingsagenda	0	0	-1.463	-1.448
WMO				
Uitstel vervanging abonnementstarief	652	0	0	0
SUBTOTAAL ONTWIKKELINGEN GEMEENTEFONDS	6.923	6.080	2.496	2.821
VERWACHT MEERJARENPECTIEF	2.811	3.597	660	-181

Structureel reëel evenwicht.

Een belangrijk cijfer en uitgangspunt voor de vorm van toezicht vanuit de provincie betreft het structureel reëel evenwicht, het zogenaamde SRE saldo. Met het SRE saldo wordt het structureel evenwicht inzichtelijk. Onderstaand overzicht is opgesteld op basis van het overzicht incidentele baten en lasten uit de vastgestelde begroting 2025 inclusief de verwerking van bovenstaand meerjarenperspectief. De mutaties in de kadernota en tussenrapportage betreffen allen structurele mutaties. Uit onderstaande tabel blijkt dat het SRE voor de komende vier jaar positief is.

Bedragen in € x 1.000	2026	2027	2028	2029
Structureel saldo baten en lasten begroting 2025	1.369	1.093	529	529
Structurele mutaties kadernota	3.072	3.354	431	-410
Structureel saldo baten en lasten kadernota	4.441	4.447	960	119

Stand algemene reserve

Algemene Reserve (bedragen in € x 1.000)	
Stand Algemene reserve 31-12-2024	39.885
Bestemming rekeningresultaat 2024	3.489
Beginstand 1-1-2025	43.374
Claims o.b.v. primaire begroting 2025	465
Claims o.b.v. raadsbesluiten t/m april 2025	0
Claims o.b.v. voorgenomen raadsbesluiten t/m mei 2025	905
Totale claims	1.370
Verwacht saldo AR (vrij besteedbaar)	42.005

Bijlagen

Maatschappelijke effecten en doelen met bijbehorende definitie

Effect		Definitie
Doel		
1. Inwoners wonen passend bij hun behoefte.		Weert biedt voor ieder wat wils op het gebied van woningtype en locatie, voor elk inkomen en met passende voorzieningen. Woningen zijn passend bij de behoefte van de woningzoekenden, passendheid is maatwerk want de behoefte is subjectief voor de woningzoekende.
	Krapte op de woningmarkt verminderen.	Dit doel is behaald als de wachttijd bij de sociale woningen niet meer extreem (>2 jaar) is en voor de koopmarkt de NVM-krapte-indicator tussen de 5 en 10 ligt. Dan zijn er voldoende woningen beschikbaar.
	Versterken van een gevarieerd en betaalbaar woningaanbod.	Dit is nodig om de beoogde doelgroepen te kunnen huisvesten. Concreet noodzakelijk aantal woningen wordt vastgelegd in het volkshuisvestingsprogramma dat in 2025 wordt opgesteld.
2. Weert heeft een aantrekkelijk woon- en leefklimaat,		Weert streeft naar een woon- en leefklimaat waarin inwoners passend wonen, voldoende basisbehoeften aanwezig en bereikbaar zijn in de vorm van vervoer, groen, voorzieningen en invulling van vrije tijd. Een gevoel van thuis en veiligheid wordt nagestreefd. Dit alles draagt bij aan een hoge leefkwaliteit waarin inwoners kunnen leven in een omgeving die voldoet aan hun behoeften en bijdraagt aan hun welzijn en geluk.
	Beheer en behoud van kunst in de openbare ruimte.	Een brede doelgroep kan (on)verwacht in aanraking komen met kunst. Monitoring van dit doel vindt op dit moment alleen kwalitatief plaats.
	Behoud van de kwaliteit van de vastgoedportefeuille.	
	Behoud van een vitale binnenstad.	Een vitale binnenstad betekent een aantrekkelijke binnenstad met sfeer, beleving en verblijfskwaliteit
	Behoud van kwaliteit maatschappelijke- en culturele voorzieningen en onderwijs.	Voor onderwijs wordt de kwaliteit bepaald door de rijksnormen en de gemeentelijk gestelde normen. Monitoren van behoud en kwaliteit maatschappelijke voorzieningen is voor nu alleen kwalitatief. Voor maatschappelijke voorzieningen geldt dat activiteiten passend worden gehuisvest.
	Behouden en waar mogelijk versterken van cultuurhistorie en archeologisch erfgoed.	Gebouwd Cultureel erfgoed zijn de gemeentelijke monumenten, de rijksmonumenten en de beschermde stads- en dorpsgezichten.
	Cultuur is voor iedereen toegankelijk.	Cultuur gaat over talentontwikkeling, cultuureducatie en cultuurparticipatie. Daar investeren we in, evenals in het op peil houden van onze culturele voorzieningen. Ook stimuleren we toekomstbestendigheid van de professionele instellingen.
	Een vitaler buitengebied.	We streven naar een vitaal buitengebied, waarin we werken aan een evenwicht tussen landbouw, natuur en de klimaatopgaven. Diversiteit en kwaliteit van de omgeving staan daarbij centraal.

Effect	Definitie
Doel	
Groenere en gezondere leefomgeving.	Een groene en gezonde leefomgeving is een leefomgeving die bewoners als prettig ervaren, waar gezonde keuzes gemakkelijk en logisch zijn, en waar negatieve invloed op gezondheid zo klein mogelijk is. Belangrijke elementen voor een gezonde leefomgeving zijn uitnodigen tot bewegen (wandelen, fietsen, spelen, sporten), elkaar ontmoeten, ontspannen, een goede milieukwaliteit (lucht, geluid) en een goede toegang tot voorzieningen. En waar ruimte is voor groen (bv. bomen, parken, bossen) en water (bv. rivieren, vijvers, beken), die helpt om hitte en wateroverlast tegen te gaan en daarmee bijdraagt aan klimaatbestendigheid. Meer inwoners hebben een gezondere leefstijl in een openbare ruimte die toegankelijk is en uitdaagt tot gezond gedrag en waarbij samenredzaamheid, ontmoeten en inclusiviteit centraal staat.
Groenvoorzieningen voldoen aan de kwaliteitsniveaus.	Een kwalitatieve verbetering waarbij direct kan worden ingespeeld op klimaatbestendigheid en biodiversiteit.
Klimaatbestendiger en waterrobuust.	De openbare ruimte biedt meer ruimte voor water en is groener. We gaan verdergaande verstening tegen en werken door functiestapelings aan een biodiverse leefomgeving. We houden water vast en geven water ruimte voor verkoeling en verminderen daarmee de risico's van overlast.
Krapte op de woningmarkt verminderen.	Dit doel is behaald als de wachttijd bij de sociale woningen niet meer extreem (>2 jaar) is en voor de koopmarkt de NVM-krapte-indicator tussen de 5 en 10 ligt. Dan zijn er voldoende woningen beschikbaar.
Optimale verbinding met de steden en campussen in de regio en binnen Weert zelf.	Verbondenheid bestaat eruit dat we erop uit gaan met de fiets, het openbaar vervoer en de auto. Ook houdt dit in dat de bereikbaarheid hoog is. We zetten in op een betere doorstroming op ons wegennet en in de regio. Hiervoor werken we samen met Midden-Limburgse gemeentes en gemeenten in Zuidoost-Brabant. Hierbij heeft langzaam verkeer (fiets, voetganger) een prominente plaats.
Samenwerking in de regio is passend georganiseerd.	De regio's worden steeds belangrijker. Bepaalde economische, sociale en ruimtelijke opgaven kunnen we beter oplossen op regionale schaal. Sommige samenwerkingsverbanden zijn strategisch, andere juist weer heel praktisch van aard. Per thema kiezen we de juiste schaal en partners. Onze rol in de samenwerkingsverbanden kan verschillen.
Sport is toekomstbestendiger en voor iedereen toegankelijk.	Toekomstbestendigheid blijkt uit vitale verenigingen, voldoende vrijwilligers en voldoende leden. Toegankelijkheid gaat niet alleen over fysieke toegankelijkheid, maar ook over betaalbaarheid en inclusie.
Toegankelijker en veiliger mobiliteitssysteem voor iedereen.	Toegankelijker voor iedereen betekent dat mensen, ongeacht fysieke, mentale en/of economische beperking, toegang hebben tot het mobiliteitssysteem.
Toerisme en recreatie is duurzamer, meer divers, groener en rijker aan cultuurhistorie.	De norm wordt bepaald door het aantal km bewegwijzerde routes.

Effect	Definitie
Doel	
Verbeteren van participatietrajecten en de samenwerking met de Weerter samenleving.	Als gemeente willen we participatie vooral inzetten om te zorgen dat goede ideeën van betrokken inwoners verder komen, om samen betere en meer gedragen plannen te maken en plannen en beleid beter en effectiever uit te kunnen voeren. Daarbij zoeken we ook meer aansluiting bij initiatieven die leven in de gemeenschap, om het initiatief en de energie uit de samenleving te versterken. Deze doelen zijn vastgesteld in het Beleidskader Participatie 2023-2026.
Versterken van de leefbaarheid	Een leefbare omgeving sluit aan bij de behoeften van haar bewoners. Zowel fysiek, zoals openbaar groen, speelplekken, fiets- en wandelroutes als sociaal, zoals sociale samenhang, verenigingsleven en veiligheid. De leefbaarheid staat onder druk door onder meer de dubbele vergrijzing en meer overbelaste mantelzorgers, maar ook door bijvoorbeeld gevolgen van klimaatverandering en toenemende parkeerdruk. We stimuleren de leefbaarheid door te investeren in een gezonde, groene leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten, maar ook door te investeren in de sociale basis. Initiatieven van inwoners gericht op het verbeteren van de leefbaarheid en het versterken van de sociale cohesie kunnen in aanmerking komen voor het gemeentelijke leefbaarheidsfonds. Leefbaarheid komt immers vooral vanuit de gemeenschap zelf, als gemeente hebben we meestal een faciliterende of regisserende rol. Om deze rol goed te kunnen vervullen is het van belang dat we weten wat er speelt en goed in verbinding staan met onze inwoners. Onze gemeentelijke leefbaarheidsregisseurs en de verschillende werkers van Punt Welzijn zijn onze ogen en oren in wijk en buurt.
Versterken van de sociale basis.	We werken aan een breed, laagdrempelig en vindbaar aanbod van activiteiten en ondersteuning bereikbaar vanuit de eigen buurt of wijk. Dit aanbod - een combinatie van burgerinitiatieven, vrijwilligersorganisaties, ondersteuning aan mantelzorgers, professionele organisaties en ondersteuning van kwetsbare doelgroepen, maar ook voorzieningen als de bibliotheek, de huisarts, de GGD - noemen we de sociale basis. De sociale basis is vrij toegankelijk en ondersteunt mensen in ontwikkeling en hun zelfredzaamheid. Monitoren van dit doel zal plaatsvinden met de landelijke monitor RIVM die op dit moment nog in ontwikkeling is (08-2023).
Versterken van een gevarieerd en betaalbaar woningaanbod.	Dit is nodig om de beoogde doelgroepen te kunnen huisvesten. Concreet noodzakelijk aantal woningen wordt vastgelegd in het volkshuisvestingsprogramma dat in 2025 wordt opgesteld.
3. Weert heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat.	Weert streeft naar een schone, hele en veilige omgeving. Een aantrekkelijk vestigingsklimaat is een randvoorwaarde voor bedrijven om te ondernemen in de gemeente. Onder een aantrekkelijk vestigingsklimaat verstaan wij o.a. bereikbaarheid (OV & ontsluiting), het voorhanden zijn van personeel, meedenken vanuit en met de gemeente, concurrerende grondprijzen, beschikbaarheid van de bedrijfskavels en lage regeldruk.
Bedrijven die passen in het economisch profiel van Weert blijven faciliteren in hun ruimtevraag.	We beschikken over voldoende en kwalitatief geschikte bedrijfskavels om bedrijven die passen in het economisch profiel van Weert te faciliteren.

Effect	Definitie
Doel	
Behoud van een vitale binnenstad.	Een vitale binnenstad betekent een aantrekkelijke binnenstad met sfeer, beleving en verblijfskwaliteit
Cultuur is voor iedereen toegankelijk.	Cultuur gaat over talentontwikkeling, cultuureducatie en cultuurparticipatie. Daar investeren we in, evenals in het op peil houden van onze culturele voorzieningen. Ook stimuleren we toekomstbestendigheid van de professionele instellingen.
De vraag naar en het aanbod van arbeid zijn in evenwicht.	De vraag naar arbeid bestaat uit werkgelegenheid (de vervulde vraag naar arbeid ofwel de werkzame beroepsbevolking) en vacatures (de onvervulde vraag naar arbeid, werkgevers zijn nog op zoek naar personeel). Het aanbod van arbeid is gelijk aan de beroepsbevolking (alle personen van 15 tot 75 jaar die ofwel betaald werk hebben (werkzame beroepsbevolking), of recent naar betaald werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn (werkloze beroepsbevolking)).
Groenvoorzieningen voldoen aan de kwaliteitsniveaus.	Een kwalitatieve verbetering waarbij direct kan worden ingespeeld op klimaatbestendigheid en biodiversiteit.
Optimale verbinding met de steden en campussen in de regio en binnen Weert zelf.	Verbondenheid bestaat eruit dat we erop uit gaan met de fiets, het openbaar vervoer en de auto. Ook houdt dit in dat de bereikbaarheid hoog is. We zetten in op een betere doorstroming op ons wegennet en in de regio. Hiervoor werken we samen met Midden-Limburgse gemeentes en gemeenten in Zuidoost-Brabant. Hierbij heeft langzaam verkeer (fiets, voetganger) een prominente plaats.
Toegankelijker en veiliger mobiliteitssysteem voor iedereen.	Toegankelijker voor iedereen betekent dat mensen, ongeacht fysieke, mentale en/of economische beperking, toegang hebben tot het mobiliteitssysteem.
Verbeteren beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van duurzame energie.	We zorgen dat duurzame energie voor onze inwoners en bedrijven beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar is om te voorzien in de energiebehoefte.
4. Inwoners voelen zich positief gezond.	Weert streeft ernaar dat de inwoners zich positief gezond voelen. Dit houdt in dat zij het vermogen hebben om zich aan te passen en hun eigen regie te voeren in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven. De nadruk ligt niet alleen op ziekte, herstel of beperking, maar vooral op het vermogen om ermee om te gaan in het dagelijks leven en hierbij zoveel mogelijk eigen regie te voeren.
Cultuur is voor iedereen toegankelijk.	Cultuur gaat over talentontwikkeling, cultuureducatie en cultuurparticipatie. Daar investeren we in, evenals in het op peil houden van onze culturele voorzieningen. Ook stimuleren we toekomstbestendigheid van de professionele instellingen.
Effectievere en efficiëntere ondersteuning.	Inwoners die (tijdelijk) hulp nodig hebben voor het herstel van hun zelfredzaamheid worden zo kort als mogelijk en zo lang als nodig passend ondersteund.

Effect	Definitie
Doel	
Groenere en gezondere leefomgeving.	Een groene en gezonde leefomgeving is een leefomgeving die bewoners als prettig ervaren, waar gezonde keuzes gemakkelijk en logisch zijn, en waar negatieve invloed op gezondheid zo klein mogelijk is. Belangrijke elementen voor een gezonde leefomgeving zijn uitnodigen tot bewegen (wandelen, fietsen, spelen, sporten), elkaar ontmoeten, ontspannen, een goede milieukwaliteit (lucht, geluid) en een goede toegang tot voorzieningen. En waar ruimte is voor groen (bv. bomen, parken, bossen) en water (bv. rivieren, vijvers, beken), die helpt om hitte en wateroverlast tegen te gaan en daarmee bijdraagt aan klimaatbestendigheid. Meer inwoners hebben een gezondere leefstijl in een openbare ruimte die toegankelijk is en uitdaagt tot gezond gedrag en waarbij samenredzaamheid, ontmoeten en inclusiviteit centraal staat.
Inwoners zijn weerbaarder.	Inwoners weten wat criminaliteit is en kunnen het herkennen en handelen met de juiste activiteit(en).
Klimaatbestendiger en waterrobuust.	De openbare ruimte biedt meer ruimte voor water en is groener. We gaan verdergaande verstening tegen en werken door functiestapeling aan een biodiverse leefomgeving. We houden water vast en geven water ruimte voor verkoeling en verminderen daarmee de risico's van overlast.
Meer inwoners kunnen hun talent benutten.	Om talenten te ontwikkelen faciliteren we inwoners door het bieden van passend onderwijs, goede en bereikbare voorzieningen op het gebied van sport en cultuur, de juiste begeleiding bij en naar werk, en het bieden van voorzieningen aan specifieke doelgroepen die dat nodig hebben.
Meer inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond en sterk.	Het gaat om het vermogen van mensen om veerkrachtig te zijn, om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. • de manier waarop iemand zich verhoudt tot zichzelf (de persoonlijke component). Het gaat dan om mentale vaardigheden, een positief zelfbeeld, tevredenheid, je goed voelen, persoonlijke ontwikkeling, doelbewust leven, in balans zijn, een positieve levenshouding. • de wijze waarop iemand zich tot anderen verhoudt (de sociale component). Het gaat dan om erbij horen, meedoen, sociaal functioneren. • de manier waarop iemand handelt, zich gedraagt of opstelt in het dagelijkse leven (de functionele component). Hierbij gaat het om persoonlijke grenzen stellen, aanboren van persoonlijke hulpbronnen en hoe je omgaat met uitdagingen in het leven.
Sport is toekomstbestendiger en voor iedereen toegankelijk.	Toekomstbestendigheid blijkt uit vitale verenigingen, voldoende vrijwilligers en voldoende leden. Toegankelijkheid gaat niet alleen over fysieke toegankelijkheid, maar ook over betaalbaarheid en inclusie.
Toegankelijker en veiliger mobiliteitssysteem voor iedereen.	Toegankelijker voor iedereen betekent dat mensen, ongeacht fysieke, mentale en/of economische beperking, toegang hebben tot het mobiliteitssysteem.

Effect	Definitie
Doel	
Versterken van de leefbaarheid	Een leefbare omgeving sluit aan bij de behoeften van haar bewoners. Zowel fysiek, zoals openbaar groen, speelplekken, fiets- en wandelroutes als sociaal, zoals sociale samenhang, verenigingsleven en veiligheid. De leefbaarheid staat onder druk door onder meer de dubbele vergrijzing en meer overbelaste mantelzorgers, maar ook door bijvoorbeeld gevolgen van klimaatverandering en toenemende parkeerdruk. We stimuleren de leefbaarheid door te investeren in een gezonde, groene leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten, maar ook door te investeren in de sociale basis. Initiatieven van inwoners gericht op het verbeteren van de leefbaarheid en het versterken van de sociale cohesie kunnen in aanmerking komen voor het gemeentelijke leefbaarheidsfonds. Leefbaarheid komt immers vooral vanuit de gemeenschap zelf, als gemeente hebben we meestal een faciliterende of regisserende rol. Om deze rol goed te kunnen vervullen is het van belang dat we weten wat er speelt en goed in verbinding staan met onze inwoners. Onze gemeentelijke leefbaarheidsregisseurs en de verschillende werkers van Punt Welzijn zijn onze ogen en oren in wijk en buurt.
Versterken van de sociale basis.	We werken aan een breed, laagdrempelig en vindbaar aanbod van activiteiten en ondersteuning bereikbaar vanuit de eigen buurt of wijk. Dit aanbod - een combinatie van burgerinitiatieven, vrijwilligersorganisaties, ondersteuning aan mantelzorgers, professionele organisaties en ondersteuning van kwetsbare doelgroepen, maar ook voorzieningen als de bibliotheek, de huisarts, de GGD - noemen we de sociale basis. De sociale basis is vrij toegankelijk en ondersteunt mensen in ontwikkeling en hun zelfredzaamheid. Monitoren van dit doel zal plaatsvinden met de landelijke monitor RIVM die op dit moment nog in ontwikkeling is (08-2023).
5. Inwoners kijken naar elkaar om.	Weert streeft naar een maatschappij waarbij inwoners zo min mogelijk afhankelijk zijn van de overheid. Inwoners zoeken zoveel mogelijk hun eigen oplossingen en helpen elkaar. Mensen hebben een binding met elkaar, voelen zich veilig en hebben vertrouwen in zichzelf en elkaar. Het is onze ambitie dat iedereen kan meedoen naar vermogen.
Cultuur is voor iedereen toegankelijk.	Cultuur gaat over talentontwikkeling, cultuureducatie en cultuurparticipatie. Daar investeren we in, evenals in het op peil houden van onze culturele voorzieningen. Ook stimuleren we toekomstbestendigheid van de professionele instellingen.
Effectievere en efficiëntere ondersteuning.	Inwoners die (tijdelijk) hulp nodig hebben voor het herstel van hun zelfredzaamheid worden zo kort als mogelijk en zo lang als nodig passend ondersteund.

Effect	Definitie
Doel	
Versterken van de leefbaarheid	Een leefbare omgeving sluit aan bij de behoeften van haar bewoners. Zowel fysiek, zoals openbaar groen, speelplekken, fiets- en wandelroutes als sociaal, zoals sociale samenhang, verenigingsleven en veiligheid. De leefbaarheid staat onder druk door onder meer de dubbele vergrijzing en meer overbelaste mantelzorgers, maar ook door bijvoorbeeld gevolgen van klimaatverandering en toenemende parkeerdruk. We stimuleren de leefbaarheid door te investeren in een gezonde, groene leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten, maar ook door te investeren in de sociale basis. Initiatieven van inwoners gericht op het verbeteren van de leefbaarheid en het versterken van de sociale cohesie kunnen in aanmerking komen voor het gemeentelijke leefbaarheidsfonds. Leefbaarheid komt immers vooral vanuit de gemeenschap zelf, als gemeente hebben we meestal een faciliterende of regisserende rol. Om deze rol goed te kunnen vervullen is het van belang dat we weten wat er speelt en goed in verbinding staan met onze inwoners. Onze gemeentelijke leefbaarheidsregisseurs en de verschillende werkers van Punt Welzijn zijn onze ogen en oren in wijk en buurt.
Versterken van de sociale basis.	We werken aan een breed, laagdrempelig en vindbaar aanbod van activiteiten en ondersteuning bereikbaar vanuit de eigen buurt of wijk. Dit aanbod - een combinatie van burgerinitiatieven, vrijwilligersorganisaties, ondersteuning aan mantelzorgers, professionele organisaties en ondersteuning van kwetsbare doelgroepen, maar ook voorzieningen als de bibliotheek, de huisarts, de GGD - noemen we de sociale basis. De sociale basis is vrij toegankelijk en ondersteunt mensen in ontwikkeling en hun zelfredzaamheid. Monitoren van dit doel zal plaatsvinden met de landelijke monitor RIVM die op dit moment nog in ontwikkeling is (08-2023).
6. De leefomgeving is biodivers en klimaatadaptief.	Weert is, in haar omgeving, soortenrijk (flora en fauna) en verbonden in natuurlijke netwerken. Door het juiste groen op de juiste plek en het maken van combinaties ten aanzien van functionaliteit in de openbare ruimte creëren wij meerwaarde voor Weert. Daarnaast past Weert zich aan, aan de veranderende klimaatomstandigheden en geeft hierin het goede voorbeeld.
Een vitaler buitengebied.	We streven naar een vitaal buitengebied, waarin we werken aan een evenwicht tussen landbouw, natuur en de klimaatopgaven. Diversiteit en kwaliteit van de omgeving staan daarbij centraal.

Effect	Definitie
Doel	
Groenere en gezondere leefomgeving.	Een groene en gezonde leefomgeving is een leefomgeving die bewoners als prettig ervaren, waar gezonde keuzes gemakkelijk en logisch zijn, en waar negatieve invloed op gezondheid zo klein mogelijk is. Belangrijke elementen voor een gezonde leefomgeving zijn uitnodigen tot bewegen (wandelen, fietsen, spelen, sporten), elkaar ontmoeten, ontspannen, een goede milieukwaliteit (lucht, geluid) en een goede toegang tot voorzieningen. En waar ruimte is voor groen (bv. bomen, parken, bossen) en water (bv. rivieren, vijvers, beken), die helpt om hitte en wateroverlast tegen te gaan en daarmee bijdraagt aan klimaatbestendigheid. Meer inwoners hebben een gezondere leefstijl in een openbare ruimte die toegankelijk is en uitdaagt tot gezond gedrag en waarbij samenredzaamheid, ontmoeten en inclusiviteit centraal staat.
Groenvoorzieningen voldoen aan de kwaliteitsniveaus.	Een kwalitatieve verbetering waarbij direct kan worden ingespeeld op klimaatbestendigheid en biodiversiteit.
Klimaatbestendiger en waterrobuust.	De openbare ruimte biedt meer ruimte voor water en is groener. We gaan verdergaande verstening tegen en werken door functiestapeling aan een biodiverse leefomgeving. We houden water vast en geven water ruimte voor verkoeling en verminderen daarmee de risico's van overlast.
Terugdringen overlastgevende soorten.	Overlastgevende soorten zijn soorten (planten en dieren) die in aantallen of verschijningsvorm hinder voor de omgeving veroorzaken.
Vermindering van de achteruitgang van de biodiversiteit.	Biodiversiteit is toegenomen op basis van gegevens monitoring Weerter soorten.
7. Weert is klimaatneutraal.	Weert streeft naar klimaatneutraliteit, hiervoor is vereist dat we onze energie- en materiaalverbruik patronen herzien van uitputbare bronnen naar duurzame bronnen. Deze overgang, bekend als de energietransitie en materialentransitie, omvat het vervangen van fossiele- door hernieuwbare bronnen. Dit vereist een andere inrichting van de samenleving
Groenvoorzieningen voldoen aan de kwaliteitsniveaus.	Een kwalitatieve verbetering waarbij direct kan worden ingespeeld op klimaatbestendigheid en biodiversiteit.
Het aandeel fossiele energiebehoefte t.b.v. mobiliteit is significant gereduceerd.	Een groot deel van het gebruik van fossiele brandstoffen komt voor rekening van onze autokilometers. Het Nederlandse wagenpark bestaat op dit moment voor ruim 95% uit benzine-, diesel- en lpg-auto's. Het doel is om deze auto's vóór 2040 volledig uit te faseren. Minder autogebruik en meer elektrische auto's in 2030 is daarbij een significante stap en draagt zo bij aan de energietransitie én aan klimaatneutraliteit.
Klimaatbestendiger en waterrobuust.	De openbare ruimte biedt meer ruimte voor water en is groener. We gaan verdergaande verstening tegen en werken door functiestapeling aan een biodiverse leefomgeving. We houden water vast en geven water ruimte voor verkoeling en verminderen daarmee de risico's van overlast.
Toename beschikbaarheid lokale energie voor bedrijven	

Effect	Definitie
Doel	
Verbeteren beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van duurzame energie.	We zorgen dat duurzame energie voor onze inwoners en bedrijven beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar is om te voorzien in de energiebehoefte.
Verbeteren beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van duurzame energie.	We zorgen dat duurzame energie voor onze inwoners en bedrijven beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar is om te voorzien in de energiebehoefte.
Verminderen van de productie van huishoudelijk restafval per inwoner per jaar conform de herziene VANG-doelstellingen.	Om het gebruik van primaire grondstoffen te verminderen en te vervangen door secundaire grondstoffen kunnen de huishoudens een bijdrage leveren door hun afval goed te scheiden. Hoe minder restafval, des te meer producten en materialen – al dan niet na bewerking – beschikbaar komen voor hergebruik en nuttige toepassing. Een gebruikelijk maat voor deze bijdrage aan de circulaire economie is het aantal kg restafval per inwoner per jaar. Het CBS registreert deze gegevens van alle Nederlandse gemeenten. De gemeente Weert conformeert zich aan de herziene VANG-doelstellingen en zet zich actief in voor de realisatie ervan..
Verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen binnen Weert.	In een volledig circulaire economie blijven alle materialen in een biologische of technische kringloop. Met minder materiaalgebruik en meer herbruikbare per product streven we naar 50% minder primaire grondstoffen.
Vermindering van de achteruitgang van de biodiversiteit.	Biodiversiteit is toegenomen op basis van gegevens monitoring Weerter soorten.
8. Weert vervult een centrumfunctie voor de omgeving.	Weert vervult op onderdelen een centrumfunctie voor de regio en heeft als zodanig een verzorgingsgebied van grofweg 160.000 inwoners. De groeiambities van Weert komen niet alleen tot uitdrukking in het aantal woningen dat gebouwd wordt, maar ook in de beschikbare voorzieningen, de positie van Weert in bestuurlijke samenwerkingen en de wijze waarop Weert bezocht en gevonden wordt. Een centrumfunctie vervullen in de regio houdt in dat Weert over boven (regionale) functies beschikt die niet enkel inwoners en werknemers aantrekt van het gebied waar de functie gelegen is, maar ook bezoekers van daarbuiten. Het brede scala aan voorzieningen staat mede ten dienste van gemeenten aan de Brabantse én Belgische zijde van de grens, hiervoor is een goede bereikbaarheid en toegankelijkheid cruciaal.
Bedrijven die passen in het economisch profiel van Weert blijven faciliteren in hun ruimtevrage.	We beschikken over voldoende en kwalitatief geschikte bedrijventerreinen om bedrijven die passen in het economisch profiel van Weert te faciliteren.
Behoud en het versterken van voorzieningen met een regionaal verzorgingsgebied.	
Behoud van de kwaliteit van de vastgoedportefeuille.	
Behoud van een vitale binnenstad.	Een vitale binnenstad betekent een aantrekkelijke binnenstad met sfeer, beleving en verblijfskwaliteit

Effect	Definitie
Doel	
Behoud van kwaliteit maatschappelijke- en culturele voorzieningen en onderwijs.	Voor onderwijs wordt de kwaliteit bepaald door de rijksnormen en de gemeentelijk gestelde normen. Monitoren van behoud en kwaliteit maatschappelijke voorzieningen is voor nu alleen kwalitatief. Voor maatschappelijke voorzieningen geldt dat activiteiten passend worden gehuisvest.
Behouden en waar mogelijk versterken van cultuurhistorie en archeologisch erfgoed.	Gebouwd Cultureel erfgoed zijn de gemeentelijke monumenten, de rijksmonumenten en de beschermde stads- en dorpsgezichten.
Cultuur is voor iedereen toegankelijk.	Cultuur gaat over talentontwikkeling, cultuureducatie en cultuurparticipatie. Daar investeren we in, evenals in het op peil houden van onze culturele voorzieningen. Ook stimuleren we toekomstbestendigheid van de professionele instellingen.
Krapte op de woningmarkt verminderen.	Dit doel is behaald als de wachttijd bij de sociale woningen niet meer extreem (>2 jaar) is en voor de koopmarkt de NVM-krapte-indicator tussen de 5 en 10 ligt. Dan zijn er voldoende woningen beschikbaar.
Optimale verbinding met de steden en campussen in de regio en binnen Weert zelf.	Verbondenheid bestaat eruit dat we erop uit gaan met de fiets, het openbaar vervoer en de auto. Ook houdt dit in dat de bereikbaarheid hoog is. We zetten in op een betere doorstroming op ons wegennet en in de regio. Hiervoor werken we samen met Midden-Limburgse gemeentes en gemeenten in Zuidoost-Brabant. Hierbij heeft langzaam verkeer (fiets, voetganger) een prominente plaats.
Samenwerking in de regio is passend georganiseerd.	De regio's worden steeds belangrijker. Bepaalde economische, sociale en ruimtelijke opgaven kunnen we beter oplossen op regionale schaal. Sommige samenwerkingsverbanden zijn strategisch, andere juist weer heel praktisch van aard. Per thema kiezen we de juiste schaal en partners. Onze rol in de samenwerkingsverbanden kan verschillen.
Toegankelijker en veiliger mobiliteitssysteem voor iedereen.	Toegankelijker voor iedereen betekent dat mensen, ongeacht fysieke, mentale en/of economische beperking, toegang hebben tot het mobiliteitssysteem.
Vergroten van het aantal inwoners.	Een centrumfunctie op peil houden betekent dat de gemeente kosten maakt voor bovenregionale voorzieningen. Deze kosten worden uit het gemeentefonds en uit eigen (belasting)inkomsten gedekt. Het aantal inwoners en ondernemers binnen de gemeente heeft invloed op de betaalbaarheid van de voorzieningen. Op deze manier draagt de groeiambitie van Weert met de bouw van ruim 4.600 woningen tot 2040 bij aan de betaalbaarheid en bij aan behouden en versterken van de centrumfunctie die Weert heeft.

Effect	Definitie
Doel	
Versterken van de herkenbaarheid van Weert en de ambities die we hebben, zowel binnen als buiten.	We hebben een heldere positionering, waarin de groeiambitie van Weert wordt herkend. Dit is van belang, om partners, inwoners en werknemers aan ons te binden, zodat we onze opgaven gerealiseerd krijgen. Concreet gaan we werken met een integrale communicatiestrategie. Extern moet dit onze positionering versterken, door inzet van on- en offlinecommunicatie. Denk daarbij ook aan de inzet van citymarketing, public affairs, regionale samenwerking, arbeidsmarktcommunicatie, evenementen etc. Daarbij staat de ontwikkeling van -met name digitale- communicatiemiddelen niet stil en moeten deze voldoen aan wet- en regelgeving voor wat betreft digitale veiligheid en toegankelijkheid. Ook vraagt ons pakket aan communicatiemiddelen voortdurend om doorontwikkeling en optimalisatie. Om adequaat met de juiste communicatie te kunnen inspelen op wat er speelt in de Weerter samenleving, is het belangrijk om inzicht te hebben in wat er leeft. Het is belangrijk om te kunnen meten of ingezette communicatie het juiste effect bij doelgroepen bereikt. We zetten extra stappen om dit structureel te kunnen monitoren en meten.
Versterken van de leefbaarheid	Een leefbare omgeving sluit aan bij de behoeften van haar bewoners. Zowel fysiek, zoals openbaar groen, speelplekken, fiets- en wandelroutes als sociaal, zoals sociale samenhang, verenigingsleven en veiligheid. De leefbaarheid staat onder druk door onder meer de dubbele vergrijzing en meer overbelaste mantelzorgers, maar ook door bijvoorbeeld gevolgen van klimaatverandering en toenemende parkeerdruk. We stimuleren de leefbaarheid door te investeren in een gezonde, groene leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten, maar ook door te investeren in de sociale basis. Initiatieven van inwoners gericht op het verbeteren van de leefbaarheid en het versterken van de sociale cohesie kunnen in aanmerking komen voor het gemeentelijke leefbaarheidsfonds. Leefbaarheid komt immers vooral vanuit de gemeenschap zelf, als gemeente hebben we meestal een faciliterende of regisserende rol. Om deze rol goed te kunnen vervullen is het van belang dat we weten wat er speelt en goed in verbinding staan met onze inwoners. Onze gemeentelijke leefbaarheidsregisseurs en de verschillende werkers van Punt Welzijn zijn onze ogen en oren in wijk en buurt.
Versterken van een gevarieerd en betaalbaar woningaanbod.	Dit is nodig om de beoogde doelgroepen te kunnen huisvesten. Concreet noodzakelijk aantal woningen wordt vastgelegd in het volkshuisvestingsprogramma dat in 2025 wordt opgesteld.
Weert neemt een sterkere positie in bij bestuurlijke samenwerkingen met omliggende gemeenten en regio's.	

Effect	Definitie
Doel	
9. Weert is een betrouwbare, toegankelijke, integere en professionele gemeente.	Weert streeft ernaar een betrouwbare, toegankelijke, integere en professionele gemeente te zijn. Dit betekent dat Weert zich inzet om te doen wat zij belooft, waardoor het vertrouwen van burgers en belanghebbenden wordt gewonnen en behouden. Daarnaast houdt Weert vast aan de normen en waarden van de organisatie, waarbij integriteit en transparantie centraal staan in alle activiteiten en besluitvormingsprocessen. Als een toegankelijke gemeente is Weert laagdrempelig en open, zowel digitaal als analoog bereikbaar en benaderbaar voor alle burgers en belanghebbenden. Dit zorgt ervoor dat iedereen zich gehoord en betrokken voelt bij het bestuur en de diensten van de gemeente. Op professioneel vlak streeft Weert naar expertise, oordeelvrije communicatie, gestructureerd werken en inclusiviteit, wat resulteert in een efficiënte en effectieve dienstverlening. Door toekomstbestendig te opereren, anticipeert Weert op veranderende behoeften en uitdagingen, waardoor het blijvend waarde toevoegt aan de samenleving en haar inwoners.
De dienstverlening sluit beter aan bij de inwoner van Weert en wordt doelmatiger uitgevoerd.	Door eenheid in de werkwijze van de organisatie gaan betrokkenen de werkzaamheden beter op elkaar afstemmen. Gericht op een samenhangende dienstverlening.
De financiële duurzaamheid van de gemeente waarborgen.	Onder een gezonde financiële huishouding verstaan we in dit kader een meerjarig structureel sluitende begroting met een weerstandsvermogen dat op peil blijft. Meerjarig structureel sluitend betekent dat alle 4 de jaarschijven sluitend zijn waarbij structurele lasten gedekt worden met structurele baten. Op peil betekent een score van de weerstandsratio die minimaal voldoende is.
Een aantrekkelijkere en vitalere organisatie worden voor huidige en toekomstige medewerkers.	Een aantrekkelijke en vitale organisatie is een organisatie waarbij voldoende aandacht is voor: • in gesprek zijn en blijven; • gezondheid: fysiek en mentaal fit zijn en blijven; • geschikt zijn en blijven voor het werk; • balans tussen werk en privé.
Verbeteren van participatietrajecten en de samenwerking met de Weerter samenleving.	Als gemeente willen we participatie vooral inzetten om te zorgen dat goede ideeën van betrokken inwoners verder komen, om samen betere en meer gedragen plannen te maken en plannen en beleid beter en effectiever uit te kunnen voeren. Daarbij zoeken we ook meer aansluiting bij initiatieven die leven in de gemeenschap, om het initiatief en de energie uit de samenleving te versterken. Deze doelen zijn vastgesteld in het Beleidskader Participatie 2023-2026.
Vergroten van het vertrouwen van de samenleving in het integer handelen van de (lokale) overheid.	Handelen van de (lokale) overheid staat voor een betrouwbare besluitvorming. Betrouwbaar staat voor tijdig, zorgvuldig en transparant.

Effect	Definitie
Doel	
Versterken van de herkenbaarheid van Weert en de ambities die we hebben, zowel binnen als buiten.	We hebben een heldere positionering, waarin de groeiambitie van Weert wordt herkend. Dit is van belang, om partners, inwoners en werknemers aan ons te binden, zodat we onze opgaven gerealiseerd krijgen. Concreet gaan we werken met een integrale communicatiestrategie. Extern moet dit onze positionering versterken, door inzet van on- en offlinecommunicatie. Denk daarbij ook aan de inzet van citymarketing, public affairs, regionale samenwerking, arbeidsmarktcommunicatie, evenementen etc. Daarbij staat de ontwikkeling van -met name digitale- communicatiemiddelen niet stil en moeten deze voldoen aan wet- en regelgeving voor wat betreft digitale veiligheid en toegankelijkheid. Ook vraagt ons pakket aan communicatiemiddelen voortdurend om doorontwikkeling en optimalisatie. Om adequaat met de juiste communicatie te kunnen inspelen op wat er speelt in de Weerter samenleving, is het belangrijk om inzicht te hebben in wat er leeft. Het is belangrijk om te kunnen meten of ingezette communicatie het juiste effect bij doelgroepen bereikt. We zetten extra stappen om dit structureel te kunnen monitoren en meten.

Maatschappelijke effecten en effectindicatoren met bijbehorende definitie

Effect			
	Effectindicator	Definitie	Trend
1. Inwoners wonen passend bij hun behoefte.			
	Inwonersenquête. *		Stijgend
	Krapte indicator.	Hoeveel keus heeft de consument voor koopwoningen.	Dalend
2. Weert heeft een aantrekkelijk woon- en leefklimaat,			
	Aantal ondervonden delicten. *	Aantal ondervonden delicten, exclusief ondervonden cybercrime delicten, voor personen van 15 jaar en ouder. Cijfers per gemeente zijn alleen beschikbaar voor gemeenten met meer dan 70.000 inwoners.	Dalend
	Afstand tot openbaar groen.	De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde openbaar groen, berekend over de weg. Openbaar groen is terrein in gebruik als park of plantsoen, voor dagrecreatie, natuur of als bos. Het terrein kan zowel privaat als publiek toegankelijk zijn. Het terrein heeft een omvang van minimaal één hectare.	Gelijk of dalend
	Afwijking gemiddelde snelheid ten opzichte van de toegestane snelheid op een wegoppervlak.	De gemiddelde snelheid is de snelheid die daadwerkelijk gereden wordt op het wegoppervlak. Het betreft niet alleen auto's, maar ook fietsers.	Dalend

Effect		
Effectindicator	Definitie	Trend
Beweegvriendelijke omgeving.	De indicator Beweegvriendelijke omgeving is opgebouwd uit 4 deelindicatoren: - publieke sportaccommodaties; - speelplekken; - recreatie blauw en groen; - nabijheid van voorzieningen.	Stijgend
Geregistreerde misdrijven.	Geregistreerde criminaliteit per 1 000 inwoners. Betreft misdrijven door de politie vastgelegd in een proces-verbaal van aangifte of in een ambtshalve opgemaakt proces-verbaal.	Dalend
Inwonersenquête. *		Stijgend
Jaarlijks meer vestigers dan vertrekkers.	Jaarlijks wil de gemeente Weert graag meer mensen die zich vestigen in de gemeente Weert dan mensen die vertrekken uit de gemeente Weert.	Stijgend
Vaak onveilig voelen in de buurt. *	% van de bevolking van 15 jaar en ouder dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt. Cijfers per gemeente zijn alleen beschikbaar voor gemeenten met meer dan 70.000 inwoners.	Dalend
3. Weert heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat.		
Bruto arbeidsparticipatie.	Het aandeel van de (werkzame en werkloze) beroepsbevolking 15 t/m 74 jaar in de bevolking van dezelfde leeftijdsgroep (beroeps- en niet-beroepsbevolking).	Stijgend
Het aantal arbeidsplaatsen per hectare bedrijventerrein blijft minimaal gelijk.	Opgenomen via amendement IV-A-2 040724. Op basis van de jaarlijkse rapportage 'werklocaties Limburg' van de provincie Limburg kan het aantal arbeidsplaatsen per hectare bedrijventerreinen worden berekend. De rapportage komt jaarlijks in mei/juni beschikbaar. Gegevens in de jaarrekening zijn dus altijd van een jaar eerder.	Gelijk
Inwonersenquête. *		Stijgend
Keurmerk veilig ondernemen bedrijventerrein.	Het aantal bedrijventerreinen met het keurmerk veilig ondernemen (KVO-B).	Gelijk of stijgend
4. Inwoners voelen zich positief gezond.		
Beoordelen van eigen gezondheid.	Het percentage van de bevolking dat zijn of haar gezondheid als goed beoordeelt.	Stijgend
Contact met familie, vrienden of burens (sociale contacten).	Percentage mensen dat aangeeft regelmatig of vaak contact te hebben met familie, vrienden of burens.	Stijgend
Inwonersenquête. *		Stijgend
Levensverwachting	De gemiddelde levensverwachting bij geboorte.	
Mediaan besteedbaar inkomen.	Het mediaan gestandaardiseerd besteedbaar inkomen per huishouden, in euro. Bij de berekening wordt gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van huishoudens. De mediaan is het middelste getal wanneer alle inkomens van laag naar hoog worden gesorteerd.	Stijgend

Effect		
Effectindicator	Definitie	Trend
Tevredenheid met het leven.	Deel van de mensen van 18 jaar of ouder dat een score van 7 tot en met 10 geeft als antwoord op de vraag 'Kunt u op een schaal van 1 tot en met 10 aangeven in welke mate u tevreden bent met het leven dat u nu leidt. Een 1 staat voor volledig ontevreden en 10 voor volledig tevreden?'. Een score van 7 tot en met 10 wordt geclassificeerd als tevreden.	Stijgend
Tevredenheid met vrije tijd.	Deel van de mensen van 18 jaar of ouder dat een score van 7 tot en met 10 geeft als antwoord op de vraag 'Kunt u op een schaal van 1 tot en met 10 aangeven in welke mate u tevreden bent met de hoeveelheid vrije tijd die u heeft. Een 1 staat voor volledig ontevreden en 10 voor volledig tevreden?'. Een score van 7 tot en met 10 wordt geclassificeerd als tevreden.	Stijgend
Vaak onveilig voelen in de buurt. *	% van de bevolking van 15 jaar en ouder dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt. Cijfers per gemeente zijn alleen beschikbaar voor gemeenten met meer dan 70.000 inwoners.	Dalend
5. Inwoners kijken naar elkaar om.		
Behoud van of daling in het % inwoners (18+) welke eenzaam zijn.	Eenzaamheid komt veel voor. Binnen eenzaamheid wordt onderscheid gemaakt tussen sociale en emotionele eenzaamheid. Sociale eenzaamheid betreft onvoldoende contacten met andere personen in de naaste omgeving, emotionele eenzaamheid gaat over het gemis van een intieme band. Eenzaamheid kan ernstige gevolgen voor de gezondheid hebben. Zo kan eenzaamheid zorgen voor meer stress, verhoogt het de kans op dementie, coronaire hart en vaatziekten en beroerte, kan het leiden tot depressie en suïcide en verhoogt het de kans op overlijden. Sinds enkele jaren is 'Eén tegen eenzaamheid' een landelijke coalitie om eenzaamheid te verminderen. Voor de meeste gemeenten in de regio wordt dit thema ook lokaal opgepakt.	Gelijk of dalend
Behoud van of daling in het % inwoners (jongeren) welke eenzaam zijn.	Hoewel eenzaamheid een thema is dat vaak met ouderen wordt geassocieerd, komt eenzaamheid ook veel voor onder jeugd. Eenzaamheid ontstaat vaak door een combinatie van risicofactoren, waaronder genetische factoren, levensveranderingen, persoonlijkheidskenmerken en verwachtingen over sociale contacten. Omdat er in het leven van jongeren vaak veel verandert in een korte periode, in combinatie met de puberteit die veel onzekerheden met zich meebrengt, hebben jongeren een verhoogde kans op het ontwikkelen van eenzaamheid.	Gelijk of dalend

Effect		
Effectindicator	Definitie	Trend
Behoud van of stijging in het % inwoners (18+) welke mantelzorg verlenen.	Mantelzorg, ook wel informele hulp of zorg genoemd, is de zorg die iemand geeft aan een bekende uit zijn of haar omgeving die voor langere tijd ziek, hulpbehoevend of gehandicapt is. Dit kan een partner, kind of vriend zijn. Iemand is (intensieve) mantelzorger als de zorg minimaal drie maanden duurt of als degene zorg biedt voor minimaal acht uur per week. Mantelzorg is niet betaald. Mantelzorg bestaat onder andere uit het doen van het huishouden, wassen en aankleden, gezelschap houden, vervoer en het regelen van geldzaken. Het aantal potentiële mantelzorgers wordt steeds minder, waardoor de druk op deze groep toeneemt. Hierdoor ontstaan er steeds meer overbelaste mantelzorgers.	Gelijk of stijgend
Contact met familie, vrienden of burens (sociale contacten).	Percentage mensen dat aangeeft regelmatig of vaak contact te hebben met familie, vrienden of burens.	Stijgend
Inwonersenquête. *		Stijgend
Vaak onveilig voelen in de buurt. *	% van de bevolking van 15 jaar en ouder dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt. Cijfers per gemeente zijn alleen beschikbaar voor gemeenten met meer dan 70.000 inwoners.	Dalend
Vertrouwen in medemens.	Percentage respondenten dat aangeeft over het algemeen vertrouwen te hebben in andere mensen	Stijgend
Vrijwilligerswerk.	Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder dat in de afgelopen 12 maanden vrijwilligerswerk heeft verricht voor organisaties of verenigingen. Het kan daarbij gaan om bestuurlijk werk of andere activiteiten.	Stijgend
6. De leefomgeving is biodivers en klimaatadaptief.		
Aantal grondwaterstanden die passend zijn bij het microklimaat.	Het grondwater-net laat op verschillende plekken de grondwaterstanden zien, per gebied is het microklimaat bepaald en weten we aan welke grondwaterstanden wij willen voldoen.	Stijgend
Afstand tot openbaar groen.	De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde openbaar groen, berekend over de weg. Openbaar groen is terrein in gebruik als park of plantsoen, voor dagrecreatie, natuur of als bos. Het terrein kan zowel privaat als publiek toegankelijk zijn. Het terrein heeft een omvang van minimaal één hectare.	Gelijk of dalend

Effect		
Effectindicator	Definitie	Trend
GroenBlauwe ruimte, exclusief reguliere landbouw.	Dit areaal per inwoner omvat groene en/of natuurlijke gebieden in zowel stad als platteland, exclusief de reguliere landbouw en met uitzondering van de Noordzee. Hieronder vallen o.a. stedelijk groen, kleine en grote wateren, landelijk groen zoals bermen, heggen en bomenrijen, bossen en natuurgebieden en gebieden onder agrarisch natuurbeheer. Reguliere landbouw: landbouw zonder natuurbeheer. De reguliere landbouw en de Noordzee zijn in deze indicator niet meegenomen, omdat ze vanwege hun omvang de ontwikkelingen in kleinere landschapseenheden compleet zouden overschaduwden. Uitgesloten zijn ook private tuinen en groene daken: hierover zijn onvoldoende data beschikbaar. Deze indicator is ontwikkeld binnen het Natuurlijk-Kapitaalrekeningenproject en is nog in ontwikkeling.	Stijgend
Kwaliteit van water.		Stijgend
Stikstofuitscheiding landbouw.	De totale stikstofuitscheiding in dierlijke mest per hectare met aftrek van de stikstof die tijdens mestopslag in de stal en bij opslag buiten de stal is vervluchtigd in de vorm van ammoniak (NH ₃) inclusief de afvoer via spuiwater van luchtwassers, lachgas (N ₂ O), stikstofoxide (NO) en stikstofgas (N ₂).	Dalend
7. Weert is klimaatneutraal.		
Circulair grondstoffengebruik	Het langer in de productieketen houden van grondstoffen, met als doel een optimaal gebruik en hergebruik van grondstoffen, dus met de hoogste waarde voor de economie en de minste schade voor het milieu.	Stijgend
Hernieuwbare energie.	Hernieuwbare energie, ook wel duurzame of groene energie genoemd, is energie afkomstig van natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld. Dit is energie uit wind, waterkracht, zon, bodem, buitenluchtwarmte en biomassa.	Stijgend
Percentage positieve energielabels.	Met positieve energielabels wordt een label met minimaal D bedoeld.	Stijgend
8. Weert vervult een centrumfunctie voor de omgeving.		
Aanbod type onderwijs.	Het aantal verschillende typen onderwijs dat in Weert wordt aangeboden.	Gelijk of stijgend
Aantal bezoekers in de binnenstad van buiten Weert.	Een optelling van het aantal bezoekers die de binnenstad van Weert bezocht hebben.	Stijgend
Aantal bezoekers van culturele en vrijetijdsvoorzieningen dat van buiten Weert komt.	Onder culturele- en vrijetijdsvoorzieningen verstaan wij theater, museum, zwembad, natuur- en milieucentrum (NMC), bibliotheek, het regionaal instituut voor kunst en cultuur educatie (RICK) en poppodium.	Stijgend
Aantal bezoekers van evenementen van buiten Weert.	De evenementen die meetellen in deze meting zijn de kermis en Bospop.	Stijgend

Effect		
Effectindicator	Definitie	Trend
Aantal leerlingen (op de scholen in Weert) die niet in Weert woonachtig zijn.		
Aantal opleidingen dat in Weert wordt aangeboden.	Het aantal verschillende typen onderwijs dat in Weert wordt aangeboden.	
Aantal ziekenhuisbedden/patiënten in het ziekenhuis van Weert (SJG) dat van buiten Weert komt.		
Inwonersenquête. *		Stijgend
9. Weert is een betrouwbare, toegankelijke, integere en professionele gemeente.		
Inwonersenquête. *		Stijgend

Doelen met doelindicatoren

Doel
Doelindicator
Bedrijven die passen in het economisch profiel van Weert blijven faciliteren in hun ruimtevrage.
Er is voldoende ruimte beschikbaar voor bedrijvigheid.
Beheer en behoud van kunst in de openbare ruimte.
Achterstallig onderhoud is weggewerkt, structureel onderhoud is ingepland
Behoud en het versterken van voorzieningen met een regionaal verzorgingsgebied.
Behoud van de kwaliteit van de vastgoedportefeuille.
Het kwaliteitsniveau van ons vastgoed voldoet aan het onderhoudsniveau 3 volgens de NEN-2767 (conditiemeting).
Behoud van een vitale binnenstad.
Het aantal bezoekers per week in de binnenstad is gestegen met 5% tot 78.120.
Leegstandspercentage teruggebracht naar 20%.
Uitvoering programma binnenstad.
Behoud van kwaliteit maatschappelijke- en culturele voorzieningen en onderwijs.
Het kwaliteitsniveau van de onderwijshuisvesting voldoet 100% aan de gemeentelijk gestelde normen.
Behouden en waar mogelijk versterken van cultuurhistorie en archeologisch erfgoed.
Hoogte en aantal onderhoudssubsidies staan in verhouding tot de beschermde objecten uit de vastgestelde erfgoedlijst.
Cultuur is voor iedereen toegankelijk.
Actief in vereniging.

Doel	
	Doelindicator
	Het aantal cursisten bij het RICK.
	Het aantal groepen van basisscholen dat gebruik maakt van het cultuureducatie aanbod.
	Het aantal leden van Bibliocenter.
De dienstverlening sluit beter aan bij de inwoner van Weert en wordt doelmatiger uitgevoerd.	
	Meer digitale diensten via gemeentelijke websites zijn toegankelijk.
	Meer digitale oplossingen voor de burger beschikbaar dan het jaar ervoor.
	Meer geïntegreerde oplossingen voor de dienstverlening beschikbaar dan het jaar ervoor, zowel digitaal als fysiek.
	Waarderingscijfer van inwoners op de dienstverlening.
De financiële duurzaamheid van de gemeente waarborgen.	
	Financiële kengetallen met een waardering van minst risicovol tot neutraal.
	Rapportcijfer in de Benchmark van BDO is minimaal een 7.
	Woonlasten stijgen met maximaal de inflatie.
De vraag naar en het aanbod van arbeid zijn in evenwicht.	
	De demografische druk is in evenwicht.
	De verhouding tussen het aantal banen en de beroepsbevolking is minimaal 0,98.
	Het aandeel van 15-25 jarigen in de beroepsbevolking is voldoende.
Een aantrekkelijkere en vitalere organisatie worden voor huidige en toekomstige medewerkers.	
	Minimaal een gemiddelde eNPS score van 13,0.
Een vitaler buitengebied.	
	In 2030 is er tenminste 140.000 m2 leegstaand agrarisch vastgoed gesloopt om ondermijning en verloedering te voorkomen.
	In 2030 voldoet de luchtkwaliteit aan het Schone Lucht Akkoord (WHO-advieswaarde 2005).
Effectievere en efficiëntere ondersteuning.	
	Behoud of daling in het aantal cliënten beschermd wonen.
	Behoud van of daling in het aandeel huishoudens met bijstand.
	Behoud van of stijging in het % inwoners (18+) welke mantelzorg verlenen.
	Minimaal 85% van de WMO cliënten ervaren ondersteuning die past binnen hun hulpvraag.
Groenere en gezondere leefomgeving.	
	Tenminste 3 GroenBlauwe aders zijn verbonden met het buitengebied.
Groenvoorzieningen voldoen aan de kwaliteitsniveaus.	
	In 2026 is 10% van de technische achterstand van de groenvoorzieningen ingelopen.
Het aandeel fossiele energiebehoefte t.b.v. mobiliteit is significant gereduceerd.	
	100% van alle nieuw te realiseren parkeervoorzieningen is voorzien van een elektrisch oplaadpunt of is daarop voorbereid.
	100% van de gemeentelijke zakelijke kilometers is emissieloos in 2030.

Doel	
Doelindicator	
	In minimaal 1 nieuwbouwwontwikkelingen in de gemeente Weert wordt in 2026 geëxperimenteerd met vormen van deelmobiliteit op eigen terrein, zoals deelauto's of deel(bak)fietsen, al dan niet elektrisch.
	Minimaal 25 werkgevers in de gemeente Weert zijn in 2026 actief betrokken bij de werkgeversaanpak van Midden-Limburg Bereikbaar.
	Minimaal 70 % van het vervoer door contractpartners is emissieloos in 2030.
Inwoners zijn weerbaarder.	
	De aangifte bereidheid is vergroot.
	Inwoners nemen deel aan preventieve activiteiten.
Klimaatbestendiger en waterrobuust.	
	In 2027 zijn alle overstorten op kwetsbare watergangen gesaneerd.
	Voldoen aan Kader Richtlijn Water (KRW).
Krapte op de woningmarkt verminderen.	
	De krapte-indicator voor koopwoningen ligt tussen de 5 en 10.
	Wachttijd sociale huurwoningen is maximaal 2 jaar.
Meer inwoners kunnen hun talent benutten.	
	Daling in het aantal personen met een bijstandsuitkering.
	Meer mensen zijn actief in een vereniging.
	Opleidingsniveau bevolking stijgt.
Meer inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond en sterk.	
	Behoud van of stijging in het % inwoners (18+) welke een gemiddeld tot hoog vermogen tot veerkracht heeft.
	Behoud van of stijging in het % inwoners (jongeren) welke een gemiddeld tot hoog vermogen tot veerkracht heeft.
Optimale verbinding met de steden en campussen in de regio en binnen Weert zelf.	
	25% maximaal verliestijd tussen de oprit Weert-Noord en knooppunt Leenderheide.
	30% meer actieve verplaatsingen binnen de gemeente Weert.
	50% maximaal reistijd verlies tussen de A2 en de bedrijventerreinen.
Optimale verbinding met de steden en campussen in de regio en binnen Weert zelf.	
	30% meer actieve verplaatsingen binnen de gemeente Weert in 2030 t.o.v. 2025.
	50% maximaal reistijdverlies tussen de A2 en de bedrijventerreinen.
Samenwerking in de regio is passend georganiseerd.	
Sport is toekomstbestendiger en voor iedereen toegankelijk.	
	Het aantal niet-sporters neemt af of blijft gelijk.
Terugdringen overlastgevende soorten.	
	Het aantal meldingen van overlastgevende soorten via KCC is met 20% afgenomen t.o.v. 2022.

Doel	Doelindicator
Toegankelijker en veiliger mobiliteitssysteem voor iedereen.	100% bushaltes toegankelijk voor mensen met een fysieke of visuele handicap. 100% van de trottoirs op de hoofdverbindingen voldoet aan onderhoudsniveau A en is obstakelvrij. Geen ernstige verkeersslachtoffers in 2030 door toedoen van de infrastructuur.
Toename beschikbaarheid lokale energie voor bedrijven	
Toerisme en recreatie is duurzamer, meer divers, groener en rijker aan cultuurhistorie.	In 2026 zijn 11 km recreatieve routes toegankelijker en aantrekkelijker.
Verbeteren beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van duurzame energie.	Bevorderen energietransitie voor en door bedrijven Bevorderen energietransitie voor en door bedrijven. Bevorderen energietransitie voor en door inwoners. Creëren van meer mogelijkheden waar vraag en aanbod van duurzame energie samenkomen d.m.v. grootschalige duurzame opwek en opslag en transport (energiesysteem en infrastructuur). Toegenomen beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van duurzame energie door het creëren van meer mogelijkheden waar vraag- en aanbod van duurzame energie samenkomen.
Verbeteren van participatietrajecten en de samenwerking met de Weerter samenleving.	Er hebben minstens vijf participatietrajecten plaatsgevonden in 2026 waar minimaal drie vormen van communicatie (online, fysiek, schriftelijk) zijn ingezet om een diverse groep inwoners te betrekken. Er zijn in 2026 minstens drie initiatieven vanuit de samenleving (inwoners, organisaties en wijk- en dorpsraden) daadwerkelijk opgenomen in beleid of uitgevoerd. In 2026 heeft ten minste 75% van de ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor participatietrajecten een training gevolgd over de Weerter werkwijze omtrent participatie, en past deze aantoonbaar toe in hun werk.
Vergroten van het aantal inwoners.	Groei van het aantal inwoners.
Vergroten van het vertrouwen van de samenleving in het integer handelen van de (lokale) overheid.	De klachten over ambtelijk handelen zijn met 50% verminderd ten opzichte van 2025. De klachten over dienstverlening zijn met 10% verminderd ten opzichte van 2025.
Verminderen van de productie van huishoudelijk restafval per inwoner per jaar conform de herziene VANG-doelstellingen.	65% van het huishoudelijk afval uit Weert wordt gerecycled in 2035. Productie huishoudelijk afval per inwoner per jaar is verminderd t.o.v. 2023. Verhogen van het percentage gescheiden inzameling met als einddoel 75% gescheiden inzameling.
Verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen binnen Weert.	Verbruik primaire grondstoffen is verminderd tov voorgaande jaar. Een periodieke grondstofstromenanalyse.

Doel	
	Doelindicator
Vermindering van de achteruitgang van de biodiversiteit.	
	De kwaliteit en connectiviteit van Natuurgebieden in de stad en buitengebied zijn met 5 ha uitgebreid.
	Onderdak bieden aan gebouwbewonende soorten.
Versterken van de herkenbaarheid van Weert en de ambities die we hebben, zowel binnen als buiten.	
Versterken van de leefbaarheid	
Versterken van de sociale basis.	
	Behoud van of stijging in het % aanwezige ontmoetingsplekken.
	Behoud van of stijging in het % inwoners (18+) welke deelneemt aan vrijwilligerswerk.
	Behoud van of stijging in het % van inwoners welke contact heeft met burens.
Versterken van een gevarieerd en betaalbaar woningaanbod.	
	Het tekort zoals aangegeven in de woonzorganalyse aan woningen voor doelgroepen is afgenomen.
Weert neemt een sterkere positie in bij bestuurlijke samenwerkingen met omliggende gemeenten en regio's.	
	Regionale functies zijn in Weert gehuisvest.
	Weert vertegenwoordigt de belangen die relevant zijn voor de inwoners en bestuurlijke organisaties van het omliggende verzorgingsgebied.

Postbus 950
6000 AZ Weert
www.weert.nl

